Vidoule

urbanisticko-
krajinářská **studie**

reaktor

Index
2–3
4–5
6–7
8–9
O Vidouli
10–11
12–13
14–15
16–17
18–19
Návrh
20–21
22–23
24–25
26–27
28–29
30–31
Krajina
32–33
34–35
36–37
Cesty
38–39
40–41
42–43
44–45
46–47
48–49
50–51
52–53
54–55
56–57
58–59
Aktivity
60–61
62–63
64–65
Lokality
66–67
68–69
70–71
72–73

12/2018
Vidoule

Akce
Urbanisticko-krajinářská studie Vidoule

Fáze
Čistopis studie 12/2018

Zadavatel
Městská část Praha 5
Náměstí 14. října 1381/4, 150 00 Praha 5
IČO 00063631

Zpracovatel
studio reaktor s.r.o.
Přístavní 1315/7, 170 00 Praha 7
IČO 06072518
info@studio-reaktor.com

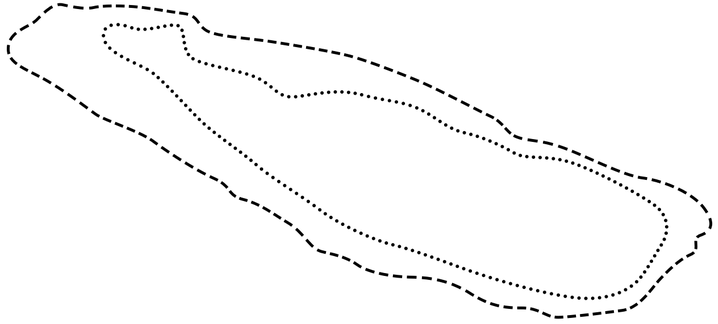

Zadání

Projekt hledá vhodné urbanisticko-krajinářské řešení území Vidoule. Návrh prověřuje vhodnost funkční náplně rekreačního území. Podmínkou je nalézt takové řešení, které nebude vyžadovat změnu platného územního plánu hl. m. Prahy, tj. vyhoví stávající funkční náplni a zároveň naplní požadavky ZÚR hl. m. Prahy na SP/4 Vidoule – Cibulka – Motol.

❶ Rekreační využití

Vytvoření podmínek pro udržitelné rekreační využití území

❷ Přírodní hodnoty

Vytvoření podmínek pro zachování a rozvoj přírodních hodnot v území

❸ Průzkum

Provést doplňkové průzkumy a rozbory

PRAHA 5

Zadavatel: Městská část Praha 5
Náměstí 14. října 1381/4, 150 22 Praha 5

Reaktor

Jsme kreativní platforma určená pro setkávání lidí s různými názory.

Věříme, že synergií rozdílných profesí lze projektování přetavit v jedinečné prostory a prostranství plné nečekaných zážitků.

Naším pohonem je hledání nových možností a inovativních přístupů.

Vytváříme architektonické studie, stavební dokumentaci, prováděcí projekty a podílíme se na jejich realizaci.

reaktor

Zpracovatel: studio reaktor s.r.o., kreativní platforma
Přístavní 1315/7, Holešovice, 170 00

Naučná stezka – rybník Olšina

Rybník Olšina je nejvýše položeným chovným rybníkem v Čechách. Je obklopen mokřady, rašeliništi a smíšenými lesy, které si lze díky návrhu naučné stezky prohlédnout v jejich autentické podobě.

Lonkovka

Dříve zde tekla řeka, kroutila se, tvořila zajímavá místa. Nyní je však tento proud vody nahrazen životem a pobytem lidí. Budoucí rekreační areál vytváří prostor pro meandr různorodých aktivit.

Janské Lázně - lázeňská stezka

Základním motivem celého parku je horská louka ve svahu. V této louce vedou stezky a stezičky, které dělají území prostupnějším. Park nabízí rozličná místa k zastavení a odpočinku.

Janské Lázně – městské parky

Návrh respektuje přírodní horský charakter, modelaci terénu a využívá je v co největší míře. V územích se nacházejí drobné parkové úpravy, se kterými návrh dále pracuje.

Bubec

Návrh sportovně uměleckého centra s ateliery rezidenčním objektem a školkou.

ZŠ Schulzovy sady

Koncepce pojímá původní školní budovy a okolní pozemky jako jeden velký živý areál pro školní i mimoškolní aktivity. Centrem se stává budova B, jejímž těžištěm je vnitřní atrium.

Tým

Vidoule je jedno z téměř zapomenutých míst Prahy s obrovským potenciálem pro místní i Pražany.

Stanovili jsme si proto cíl hledat takové řešení, které umožní vznik reprezentativního a hodnotného přírodního parku pro setkávání lidí, trávení volného času a sportovně-rekreační aktivity při zachování hodnot místní přírody.

Za tímto účelem byl sestaven tým architektů, krajinářů, sociologů a odborných konzultantů pod vedením studia *reaktor*. Projekt urbanisticko krajinářské studie Vidoule zaštiťuje *Městská část Praha 5*.

reaktor

Architekti

Ing. arch. Jan Kačer

Ing. arch. Jakub Heidler

Bc. Tomáš Krč

Ing. arch. Ivo Kratochvíl

Bc. Šárka Gulašiová

Ing. arch. Kateřina Stiehlová

Bc. Andrej Siman

Ing. arch. Michal Rouha

Ing. arch. Martin Valíček

Ing. arch. Vojtěch Rýzner

Ing. Milan Kláštěrka

statika

Ing. Mgr. Eva Jeníková

Ing. Magdaléna Smetanová

Ing. Radka Matoušková

RNDr. Petr Budil, Ph.D.

geologie

RNDr. Jiří Sádlo, CSc.

flora

Doc.Dr. Jan Farkač, CSc.

fauna

Krajina

Ochrana

Sociologie

Bc. Lenka Baumgartnerová

PDEng. Dominika Potužáková

PhDr. Romana Trusinová

PhDr. Kateřina Svatoň Gillárová

Postprodukce

Hustle Production

záběry dron

František Polák

grafika

Michal Slušar

vizualizace

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 5

Obsah

O Vidouli

Městská zeleň 10
V rámci města 12
Současný stav 14
Hodnoty 16
Pilíře přístupu 18

Návrh

Koncept 22
Situace 24
Řezy 26
Vrstvy návrhu 30

Krajina

Situace 32
Charaktery 34

Cesty

Situace 38
Profily cest 40
Spodní okruh 42
Horní okruh 44
Středová cesta 50
Infosystém 54
Mobiliář 56
Rozmístění mobiliáře 58

Aktivity

Situace 60
Sporty 62

Lokality

Východní louka 66
Stavby 68
Brownfield 72

O Vidouli
Městská zeleň

V kontextu města Prahy leží hora Vidoule při jejím západním okraji. Spolu s lesoparkem Divoká Šárka a Prokopské údolí vytváří zelené plíce Prahy. Vysoká nadmořská výška, kterou nepřesahuje okolní zástavba, a lokalizace při západním okraji Prahy, zajišťuje dobré proudění vzduchu z periferie do centra města. V návaznosti na ÚSES je v tomto ohledu patrné chybějící pokračování zeleného pásu do centra města, jako je tomu v případě Prokopského údolí. Dále chybí propojení řešeného území s Prokopským údolím a Divokou Šárkou ve vyšší funkční celek.

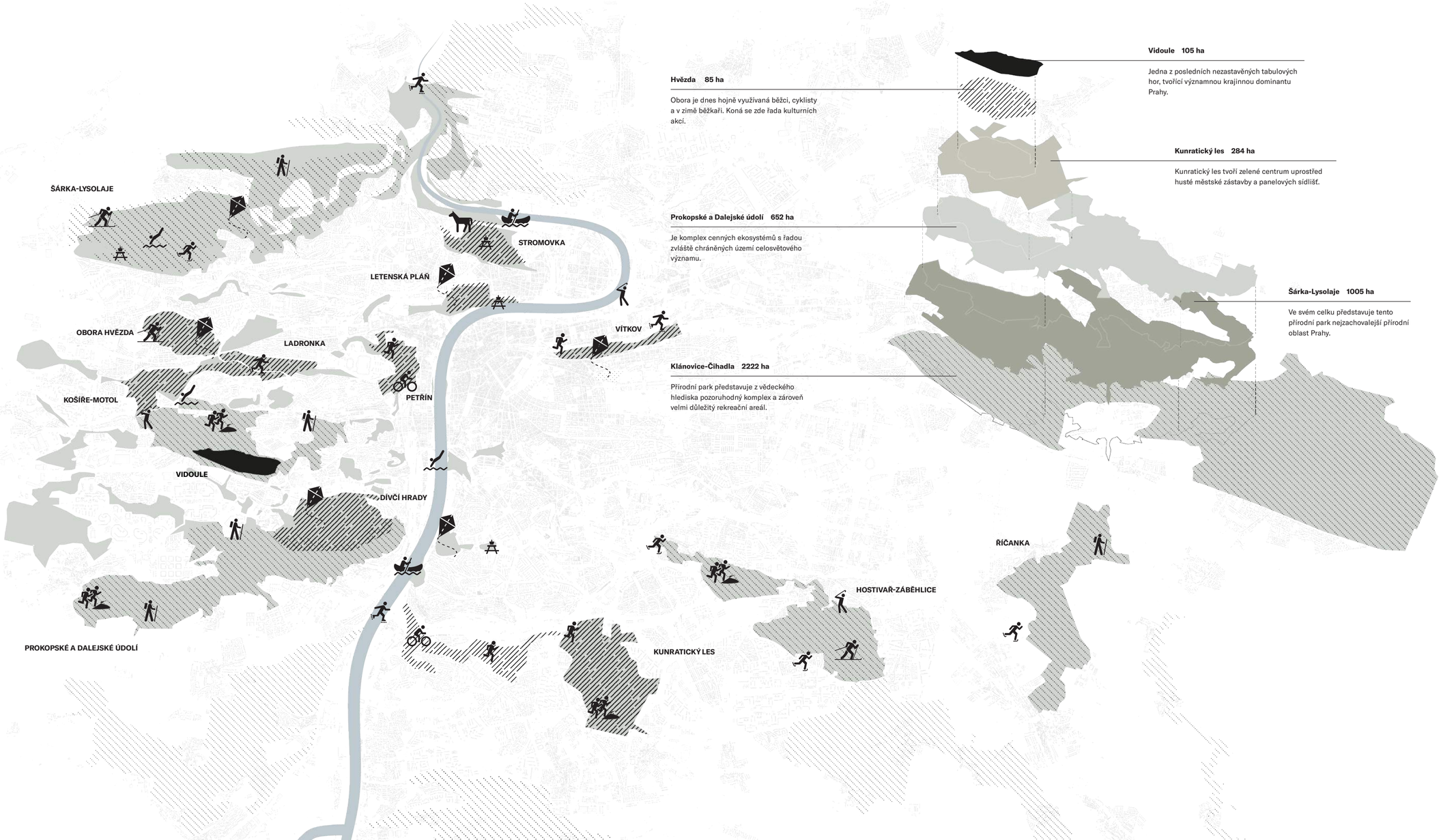

Vidoule 105 ha

Jedna z posledních nezastavěných tabulových hor, tvořící významnou krajinnou dominantu Prahy.

Hvězda 85 ha

Obora je dnes hojně využívaná běžci, cyklisty a v zimě běžkaři. Koná se zde řada kulturních akcí.

Kunratický les 284 ha

Kunratický les tvoří zelené centrum uprostřed husté městské zástavby a panelových sídlišť.

Prokopské a Dalejské údolí 652 ha

Je komplex cenných ekosystémů s řadou zvláště chráněných území celosvětového významu.

Šárka-Lysolaje 1005 ha

Ve svém celku představuje tento přírodní park nejzachovalejší přírodní oblast Prahy.

Klánovice-Čihadla 2222 ha

Přírodní park představuje z vědeckého hlediska pozoruhodný komplex a zároveň velmi důležitý rekreační areál.

O Vidouli
V rámci města

Vidoule je přírodní území o rozloze 105 hektarů situované nedaleko centra Prahy. Jak již jméno napovídá, z Vidoule lze přehlédnout celou Prahu jako na dlani. Výhledy ale nejsou jedinou hodnotou hory. Při procházce územím Vás jistě okouzlí i relativně divoká příroda s několika územně chráněnými přírodními celky.

Na Vidouli se dopravíte MHD během 20 min z Václavského náměstí nebo ze Stromovky. Dostupnost lokality v rámci MHD je zajištěna linkou metra B (Jinonice, Nové Butovice) s návazností autobusových linek nebo pěšími trasami v docházkové vzdálenosti 1 km.

V okolí Vidoule žije značné množství obyvatel, kteří Vidouli již dnes aktivně využívají k trávení volného času, procházkám, běhání a cyklistice. Oblast Vidoule je velice různorodá, což lze částečně přičíst na vrub jejímu pestrému historickému vývoji. Najdeme zde zarostlé bývalé kamenolomy, vzrostlé lesy na severních svazích, otevřené jižní stráně s keři, zemědělsky využívaná pole a komplex bývalé armádní základny.

V současné době v okolí vzniká velké množství developerských projektů, díky kterým dojde v dohledné době k poměrně značnému navýšení populace v této části Prahy.

Dopravní infrastruktura

Lokalita je obsloužena dvěma dopravními tepnami, ze severu ulicí Plzeňská, z jihu ulicí Radlická. V bezprostřední blízkosti parku se zvažuje záměr dostavby Radlické radiály.

Vyšší celky zeleně

Vidoule je zapojena do systému pražské zeleně v návaznosti na Motolské údolí a Dívčí hrady.

Dostupnost MHD

Lokalita je obsloužena autobusovými linkami, a zastávkou metra trasy B. Alternativu tvoří přístup z tramvajových zastávek v ulici Plzeňská přes park Cibulka.

Čtvrtě

V kontextu okolní zástavby může Vidoule působit jako bariéra. Proto je důležité klást důraz na dobrou prostupnost územím parku.

Docházková vzdálenost

Základní občanskou vybavenost najdeme v okruhu do 2km.

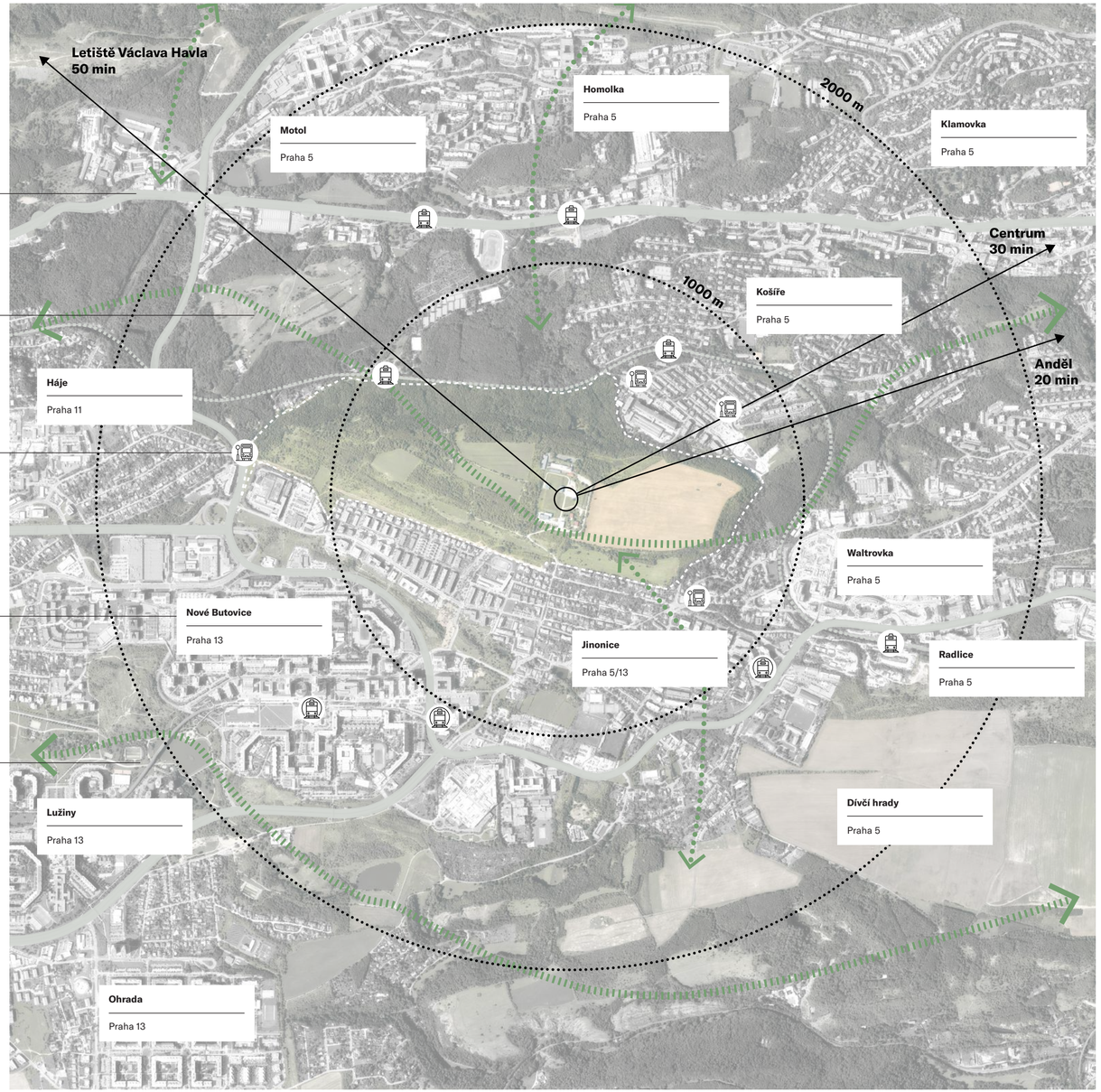

O Vidouli
Současný stav

V současné době je stolová hora Vidoule neudržovaným přírodním prostředím s rozličnými druhy rostlin a živočichů. Charakter hory je definován geologickou strukturou podloží. Na tmavošedou břidlici ve spodní vrstvě dosedá asi šest metrů vysoká vrstva pískovce. Pórovitým pískovcem prosakuje dešťová voda na vrstvu břidlice po které stéká k severu a puklinami vyvěrá na povrch pod skalnatými útesy. Severní svahy hory jsou pokryty lesy. Na jih se otevírají travnaté stráně s mírně přebujelým keřovým patrem. Náhorní plošina je zarostlá keřovým patrem, které pozvolna přerůstají stromy. Plocha je místy přerušena rumištním lučním porostem. Směrem na východ převládají na náhorní plošině zemědělská pole, ze kterých je impozantní výhled na okolní město. Východní strana náhorní plošiny je ostře zakončena skalnatými útesy bývalých pískovcových lomů. Tyto skály a přilehlé luční porosty jsou chráněny v rámci přírodní památky Vidoule. Náhorní plošina je v jejím středu rozdělena a areálem PVK a budovou bývalé hotelové školy.

Území je protkané cestní sítí různého charakteru. Cesty nejsou udržované a ve většině případech jsou nadivoko vyšlapané. Velkým problémem Vidoule je bezdomovectví a černé skládky.

O Vidouli
Pozitiva a Negativa

❶ Panoramatické výhledy

Otevřená východní planina skýtá jedinečné výhledy na město téměř po celém svém obvodu.

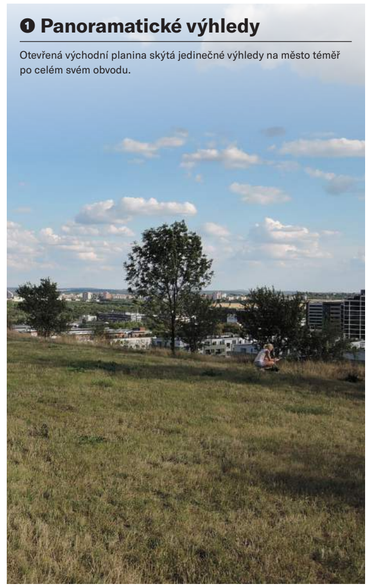

❷ Sportování v přírodě

Park Vidoule umožňuje sportovat v téměř nedotčené divoké přírodě s dobrou dostupností městskou hromadnou dopravou.

❸ Cestní síť

Existující cestní soustava hlavních směrů a pěšin, které návrh podporuje a dále rozvíjí.

❹ Skalní masiv

Je jedinečným charakterem stolové hory - pískovcových lomů při východním cípu Vidoule.

❺ Lesy Cibulka

Park Vidoule na své severní hranici navazuje na hodnotný přírodní komplex Cibulka.

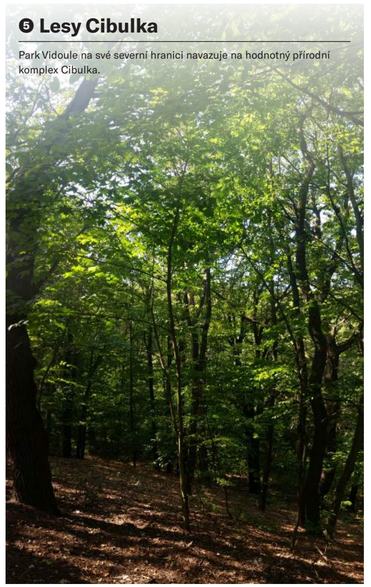

pozitivní hodnoty krajiny parku Vidoule vhodné k zachování a rozvoji

❶ Neprostupnost polí

Rozsáhlá pole bez udržované cestní sítě znemožňují pohodlný prostup územím.

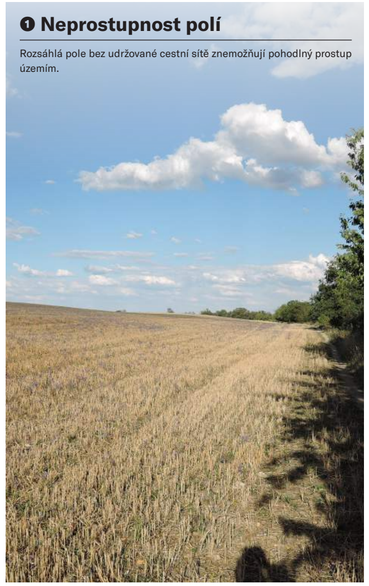

❷ Znečištění krajiny

Nelegální skládky odpadu rozvolněně v krajině snižují kvalitu vizuálního vnímání krajinného rázu hory Vidoule.

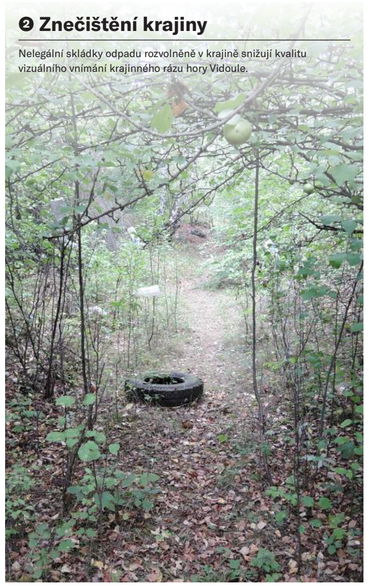

❸ Stav cest

Současný technický stav cest neumožňuje jejich využití jako pěší propojení ve všech ročních obdobích.

❹ Bezdomovectví

Znečišťováním okolí opuštěných budov dochází ke snížení pocitu bezpečnosti v území.

❺ Zástavba

Nevyhovující je její současné funkční využití a nekoncepční umístění v rámci přírodního parku Vidoule.

negativní hodnoty současného stavu vhodné k eliminaci, či transformaci

O Vidouli
Pilíře přístupu

Souhrn obecných principů přístupu k obnově přírodního parku Vidoule zakládá teze pro budoucí využití parku a jeho další rozvoj. Hlavní myšlenkou přístupu k návrhu je hledání rovnováhy mezi potřebami kladenými na revitalizované území a ochranou stávajících přírodních hodnot.

Návrh hledá spojitost jak mezi prvky divoké přírody a komponované krajiny, tak i mezi aktivním využíváním parku při zachování a rozvoji stávající populace rostlin a živočichů.

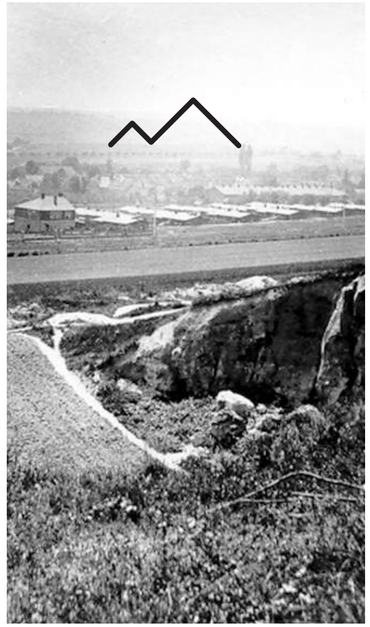

Navázání na historické hodnoty

- důraz na historický vývoj lokality
- připomínka geomorfologické podstaty Vidoule
- zásah člověka těžbou kamene
- odkaz areálu bunkrů protiletecké obrany

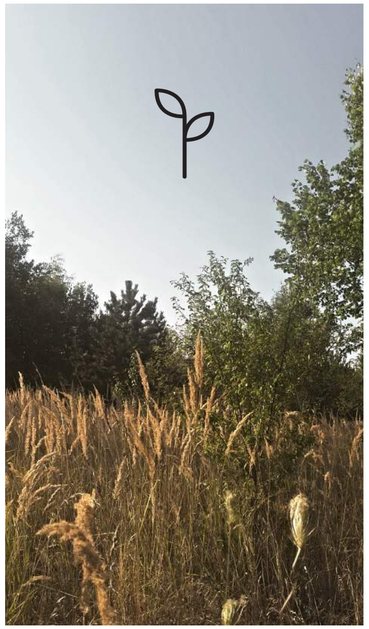

Zachování přírodního charakteru

- rozvoj stávajících přírodních kvalit území s definicí nefunkčních celků a jejich postupná přeměna na původní skladbu při zachování druhové pestrosti živočichů
- vhodná forma komponované městské krajiny pro možnost aktivního využívání parku

Aktivace městských vazeb

- zapojení parku do vyššího celku městské zeleně – radiálního systému přírodních parků Prahy a kolmých pásů zeleně z extravilánu do centra
- park jako důležitá spojnice mezi městskými částmi – důraz na logické pěší propojení při zachování přírodního nerušeného rázu krajiny

Včlenění aktivit

- důraz na výběr aktivit a jejich vhodná forma pro nerušivé začlenění do přírodního parku
- plošné rozvrstvení aktivit s eliminací frekventovaných míst zachování možnosti sportovat v nerušené divoké přírodě

Inkluze veřejnosti

- průzkumy veřejného mínění, veřejná projednání, ale i zapracování připomínek a návrhů a zohlednění zaběhlých způsobů využívání území
- podpora a svěření částečné péče do správy lokálních spolků a obyvatel
- cílem není transformace, nýbrž kultivace stavu pro lokální i celoměstské využití

Udržitelný funkční celek

Vyvážení vztahů mezi přírodou, aktivitami a managementem.

Návrh

Zachování a podpora přírodního charakteru spolu s nerušícím včleněním aktivit jsou základní kameny revitalizace území. Návrh těží v první řadě z přírodních hodnot území, které zachovává a rozvíjí. Dále podporuje jedinečné výhledy na město a pracuje s nimi v podobě vyhlídkových okruhů. V návaznosti volí vhodnou integraci sportů a dalších aktivit za účelem vytvoření aktivně využívaného místa. V neposlední řadě začleňuje Vidouli do systému pražské zeleně a nově definuje území jako důležitou spojnici mezi přilehlými městskými částmi.

Návrh
Koncept

Koncept návrhu vychází z hledání samotné podstaty místa, tedy stolové hory. Čím je tento jedinečný geomorfologický útvar typický a v jakém vztahu je s okolním městem?

Určujícím faktorem místa je geologické podloží – tedy dvě na sebe dosedající vrstvy **břidlice** a **pískovce** vytvářející typické strmé svahy stolové hory s náhorní plošinou.

Na těchto svazích se nacházejí nejhodnotnější přírodní celky a také území zvláštní ochrany – přírodní památka Vidoule. Proto koncept definuje **přírodně hodnotný prstenec** se speciálním neinvazivním přístupem zásahu. Chrání jeho hodnoty a podporuje je k dalšímu rozvoji.

Na hrany svahu koncept umísťuje okruhy, které provádí návštěvníka po celém území a nabízí mu ucelené prozkoumání Vidoule. Na spodním okruhu jsou to především **přírodní hodnoty** a spojení s okolím městem. Okruh částečně plní komunikační funkci mezi přilehlými částmi pro pěší a cyklistickou dopravu. Horní okruh se orientuje na nerušené **výhledy** a spojení s aktivním využíváním přírodního parku.

Náhorní plošinu – nejvíce dotčenou člověkem – koncept vnímá jako **aktivní plošinu** pro sportovně relaxační využití.

V neposlední řadě koncept definuje migrační směry z okolních urbánních celků, a to především nedostatečné **propojení** čtvrtí Jinonice – Košíře a napojení Nové Butovice – Cibulka – (Plzeňská).

Propojení

Vidoule je využívána jako transferová plocha, především mezi Košířemi a Jinonicemi, potažmo Novými Butovicemi.

Integrace aktivit

Aktivity jsou citlivě zapojeny do stávající divoké přírody.

Výhledy

Horní okruh definuje náhorní plošinu a nabízí 360° výhledy.

Přírodní hodnoty

Spodní okruh probíhající kolem paty hory provádí návštěvníka kolem přírodních hodnot Vidoule.

Zachování přírody

Minimální a neinvazivní zásahy do nejcennějších přírodních hodnot Vidoule.

Přírodní park Vidoule

Jedna ze dvou stolových hor Prahy. Významná krajinná dominanta města.

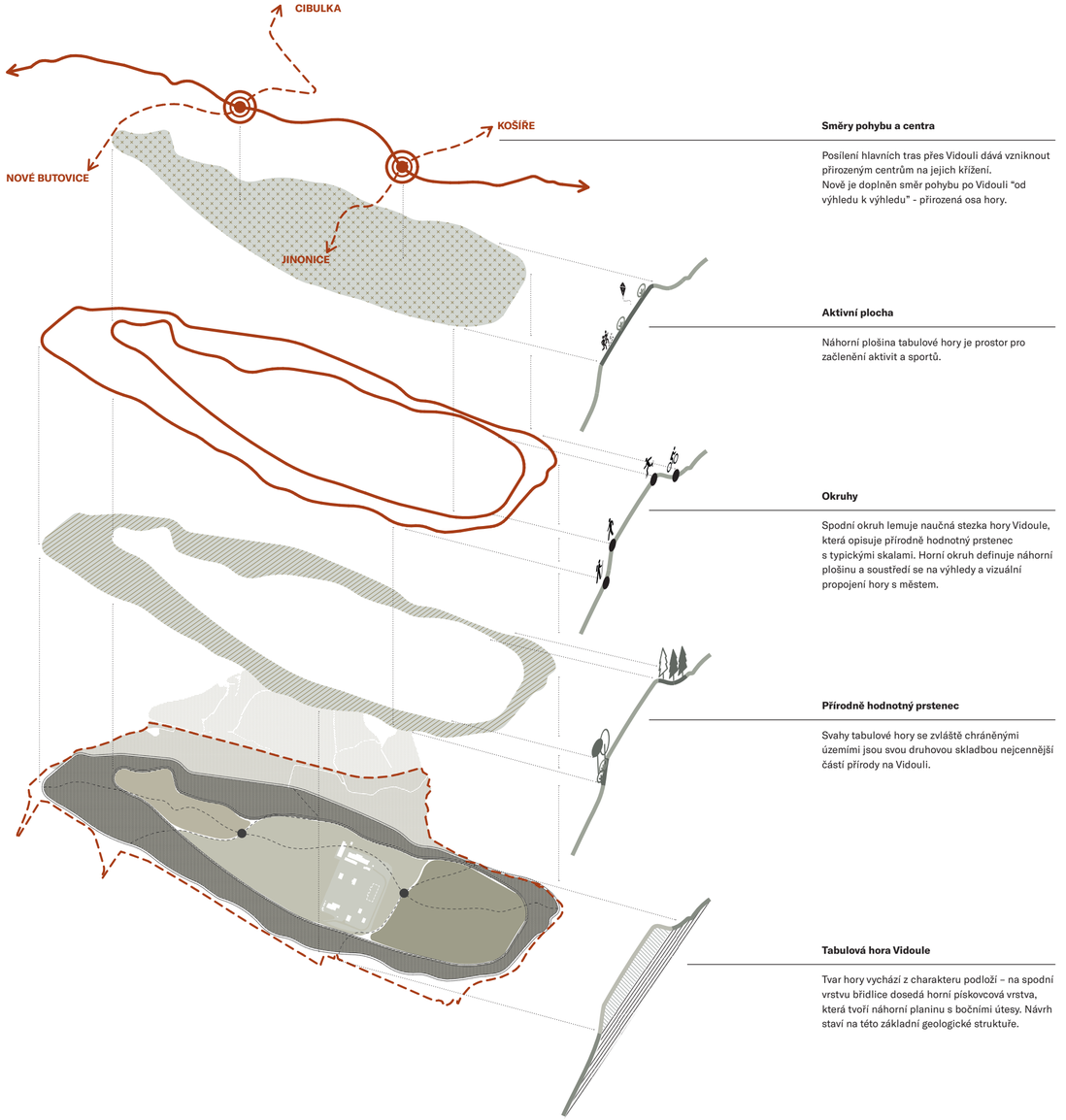

Směry pohybu a centra

Posílení hlavních tras přes Vidouli dává vzniknout přirozeným centrům na jejich křížení.
Nově je doplněn směr pohybu po Vidouli "od výhledu k výhledu" - přirozená osa hory.

Aktivní plocha

Náhorní plošina tabulové hory je prostor pro začlenění aktivit a sportů.

Okruhy

Spodní okruh lemuje naučná stezka hory Vidoule, která opisuje přírodně hodnotný prstenec s typickými skalami. Horní okruh definuje náhorní plošinu a soustředí se na výhledy a vizuální propojení hory s městem.

Přírodně hodnotný prstenec

Svahy tabulové hory se zvláště chráněnými územími jsou svou druhovou skladbou nejcennější části přírody na Vidouli.

Tabulová hora Vidoule

Tvar hory vychází z charakteru podloží – na spodní vrstvu břidlice dosedá horní pískovcová vrstva, která tvoří náhorní planinu s bočními útesy. Návrh staví na této základní geologické struktuře.

Návrh **Přehledová situace**

Navrženy jsou tři hlavní tělesa mlatových cest. Dvě okružní (vyhlídkové a poznávací) trasy, které se vážou na skalní útesy. A třetí středová cesta vedoucí napříč přes horu.

Návrh pracuje se stávajícím krajinnými strukturami – *lesy, keřové porosty, stepní a pobytové louky*. A v obrysech definuje jejich další rozvoj.

Stávající stavby na území Vidoule jsou zachovány, některé z nich se doporučují k novému funkčnímu využití. Například Areál bývalé hotelové školy je žádoucí otevřít a zlepšit tak prostupnost územím. Možné je také uvažovat o novém funkčním využití (dům pro seniory).

VSTUP STÁVAJÍCÍ

VSTUP NAVRHOVANÝ

VSTUP POTENCIÁLNÍ

BLOK/ULICE/DŮM

LESY

KEŘOVÉ POROSTY

LOUKY NESEČENÉ

LOUKY SEČENÉ

REMÍZKY

VRSTEVNICE 1/5

CESTA - MLAT TMAVÝ

CESTA - MLAT ŠEDÝ

CESTA - MLAT SVĚTLÝ

PĚŠINA

CESTA - ASFALT

VODNÍ PLOCHA

NAVAZUJÍCÍ ZELEŇ

Návrh
Řezy územím

Charakteristické řezy územím zobrazují geologické podloží, krajinné struktury a rozmístění aktivit.

Příčný řez

B

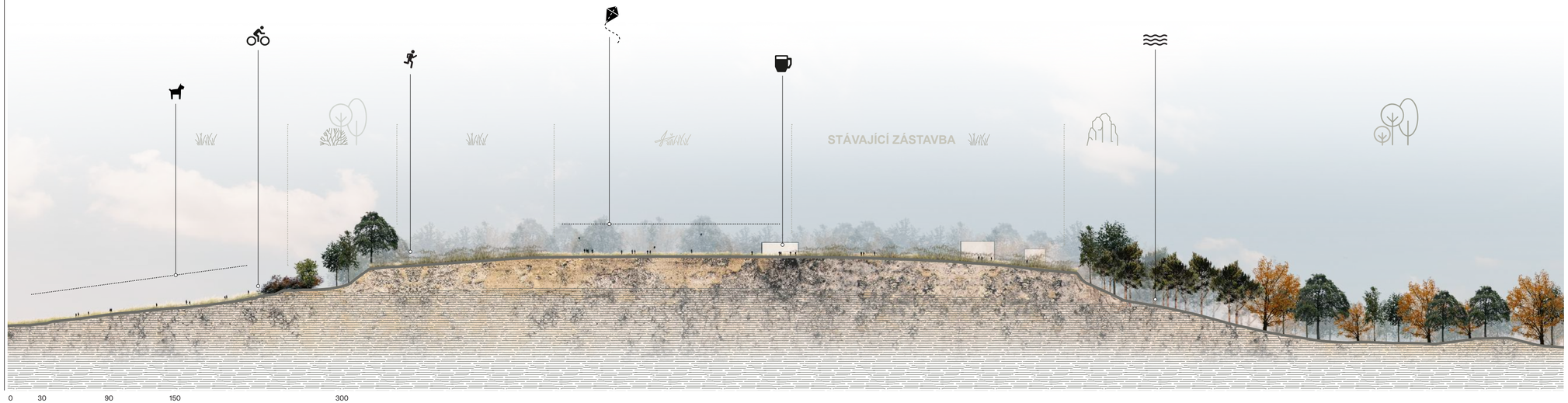

0 30 90 150 300

Příčný řez

C

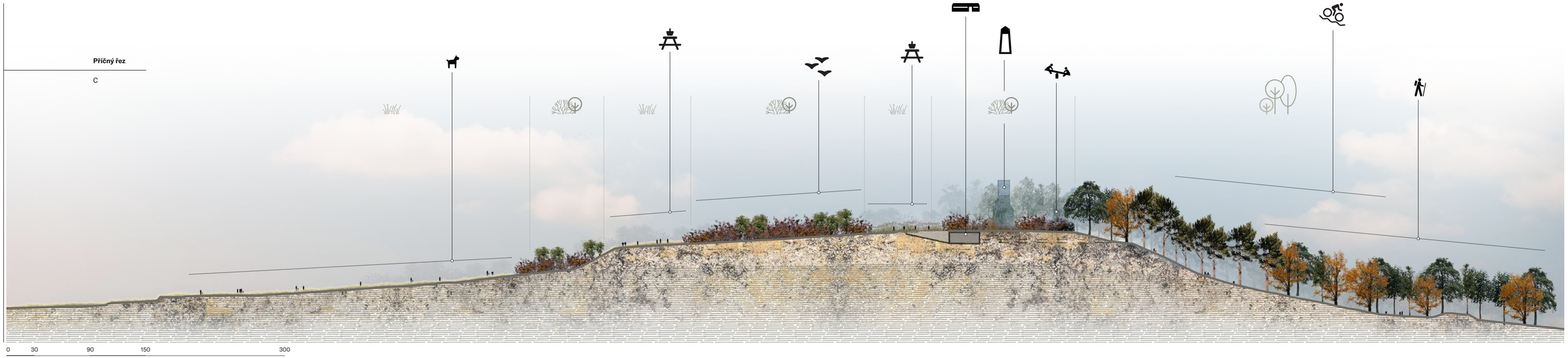

0 30 90 150 300

Návrh
Řezy územím

Brownfield bunkrů

Areál bývalé protiletecké obrany počítá s přeměněnou velitelského bunkru na zázemí s občerstvením, prostory pro spolkovou činnost, i možnosti pro kulturní vyžití.

Pobytové louky

S režimem sečených a nesečených ploch pro aktivní anebo pasivní odpočinek.

Východní louka

Louku tvoří pobytové trávníky a kvetoucí louky. Návrh počítá s přírodními hřišti i s místy pro pasivní odpočinek.

Rozhledna

Je umístěna na jedné ze stávajících armádních modelací terénu. Nabízí panoramatický rozhled po okolí Prahy .

Remízky

Otevřená plocha východní louky je rozdělena remízky a solitérními stromy pro zvýšení uživatelské pohody i jako útočiště zvěře.

Draci a kiting

Pouštění draků je možné na rozlehlých prostranstvích východní/ středové louky.

Podélný řez

A

Návrh
Vrstvy

Rozdělení návrhu do vrstev je inspirováno charakteristickou morfologií stolové hory a jejími vrstevnicemi. Úvahu podporuje i vrstvení geologického podloží Vidoule, kdy na sebe dosedají dvě různé horniny a vzniká jedinečný celek. Stejně tak na sebe navazují jednotlivé vrstvy návrhu – *Krajina a zeleň*, *Cesty a mobiliář* a *Aktivity*.

V*rstvy* tvoří i jednotlivé kapitoly portfolia.

Aktivity

Cesty

Krajina

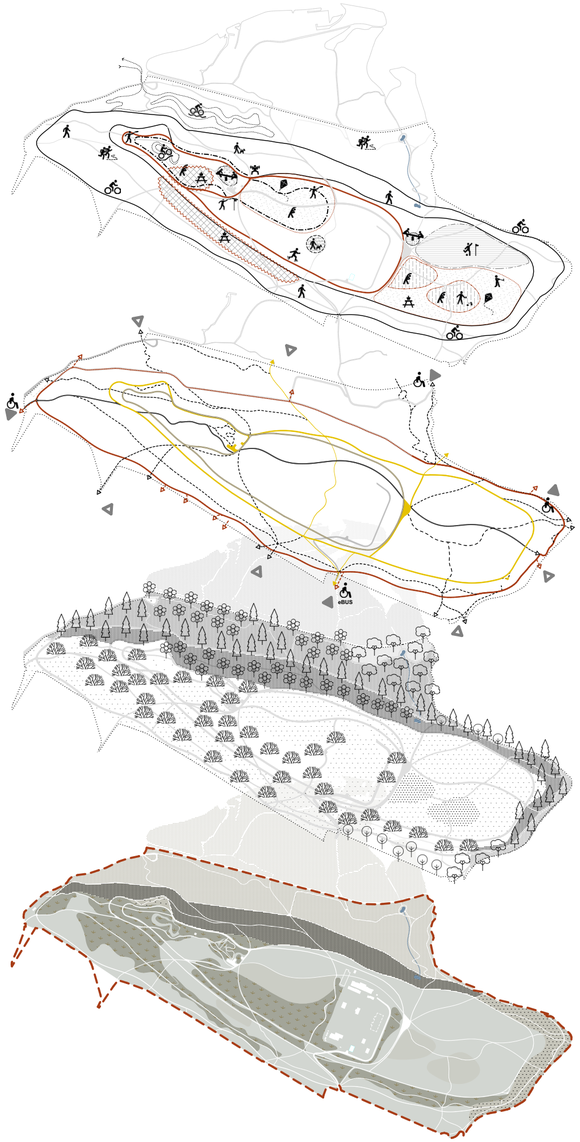

Aktivity

Vhodný výběr aktivit vychází z místních podmínek a omezení. Jejich šetrné zapojení do divoké přírody a rovnováha sportovních a odpočinkových aktivit tvoří z parku harmonické území pro člověka v souznění s přírodou.

Cesty a mobiliář

Cesty zajišťují pohodlný pohyb po Vidouli. Důraz je kladen na poznání přírodních krás hory (spodní okruh) a panoramatické výhledy (horní okruh). Důležité jsou i vztahy mezi městskými částmi i napojení na městskou hromadnou dopravu, podpora stávajících cest a definice nových vstupů do území.

Krajina a zeleň

Přístup ke krajině vychází ze stávajících hodnot a členitosti porostů. Respektovány a rozvíjeny jsou stávající principy ochrany v rámci přírodní památky Vidoule. Jako hlavní směr rozvoje studie doporučuje zvýšení druhové rozmanitosti porostů.

Návrh

Podpora a rozvoj přírodních hodnot, nová definice širších vztahů s městem a šetrné začlenění aktivit dávají vzniknout trvale udržitelnému přírodnímu parku Vidoule.

Krajina
Situace

Stávající strukturu krajiny studie doporučuje upravovat a dále rozvíjet jen velice pozvolna. Podstatou zásahů do stávajících porostů je zvýšení druhové diverzity, zachování hodnotných struktur a následná výsadba nových dřevin v souladu s potenciální přirozenou vegetací. Studie definuje několik základních porostních celků, pro které stanovuje dlouhodobé cíle hospodaření a rozvoje.

Veškeré zásahy do stávajících porostů musí být voleny s ohledem na aktuální klimatické změny a extrémní průběh počasí v minulých letech. Probírky budou prováděny citlivými zásahy na malých lokalitách a bez použití těžké mechanizace, aby nevznikaly rozsáhlé mýtiny. Prosperující stromy budou ponechány v co největší možné míře, aby se půda příliš nevysoušela a neměnila se její struktura.

S ohledem na charakter lokality a její historický vývoj je nezbytné zásahy do lokality realizovat pod odborným dohledem. Pro lokalitu je potřeba v navazujícím stupni dokumentace zpracovat plán managementu pro jednotlivé porostní struktury, který bude detailně definovat probírky porostů a přípustnou skladbu nově navržených rostlin.

Krajina
Charaktery

Studie respektuje a dále rozvíjí stávající porosty. Cílem všech zásahů je zvýšení druhové pestrosti porostů čímž se přirozeně zvýší i druhová pestrost živočichů. Jižní svahy jsou navrženy k částečné redukci keřového patra a rozvoji lučních porostů. Louky mohou být doprovázeny menšími sady ovocných dřevin. Podobný management je navržen i pro náhorní plošinu. Zde je doporučeno zachovat a lokálně rozvíjet stávající stromové patro a luční porosty. Přebujelé keřové patro je určeno k lokální probírce. Lesy na severních svazích jsou doporučeny k postupné úpravě druhové skladby dle potenciální přirozené vegetace.

Květnaté a pobytové louky

Nejvýraznějším zásahem do lokality Vidoule je přeměna stávajících polí na trvalé travní porosty. Na jižních svazích jsou doporučeny k rozvoji stávající fragmenty suchomilných květnatých luk a stepních trávníků.

Keřové porosty

Původní pastviny a luční porosty jsou zarostlé neprostupnou směsí suchomilných i mezofilních keřů. Keřové porosty jsou doporučeny k lokálním probírkám.

Brownfield

Zdejší porosty jsou ve středním stádiu sukcese s často nepůvodními druhy. Stromové patro pozvolna přerůstá keřové. Keřové patro je doporučeno k lokální redukci, čímž se uvolní prostor pro rozvoj luk a náhorní plošina se zprůchodní.

Lesy

Lesy na severních svazích nejsou v lokalitě původní. Jejich výsadba začala počátkem 20. století čemuž odpovídá i druhová skladba. Lesy jsou doporučeny k druhové a věkové diverzifikaci v souladu s potenciální přirozenou vegetací. Invazivní a nepůvodní druhy jsou navrženy k odstranění.

Přírodní park Vidoule

Porostní struktury hory Vidoule jsou pestré, se zástupci všech výškových pater. Zásahy do lokality doporučuje studie provádět postupně, drobnými zákroky. Studie dále doporučuje zpracování detailního plánu managementu, který další rozvoj i jednotlivé zásahy přesně definuje.

Pobytové louky

Dosavadní pole jsou navržena k přeměně na trvalé travní porosty.

Stepní louky

V pobytově méně exponovaných místech je doporučen rozvoj suchých acidofilních trávníků.

Keře jižních svahů

Částečná redukce keřového patra a vznik remízků umožní zachovat stávající populaci ptactva a dovolí návrat původních stepních luk.

Brownfield

Cílem redukce porostů je vytvořit oddělené luční a pobytové plochy a zajistit prostupnost náhorní plošiny.

Severní hájové porosty

V severních lesích je doporučen rozvoj hájových porostů a odpovídajícího bylinného patra.

Teplomilné doubravy

Podpořen je rozvoj stávající teplomilné doubravy podél celé jihozápadní hrany hory.

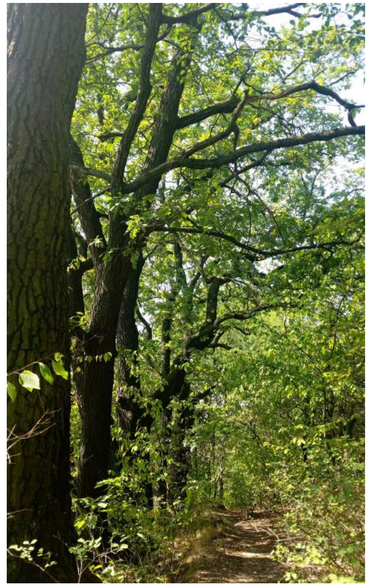

❶ Lesy

Dlouhodobým cílem je dosažení druhové a věkové diverzifikace porostu a rozvoj bylinného patra typického pro daný porost. Zásahy jsou navrženy v souladu s plánem péče o přírodní památku Vidoule (PP Vidoule) a s rámcovou směrnicí péče o les.

Smíšené lesní porosty jihozápadní části Vidoule
Dlouhodobý cíl: Navržena je podpora a rozvoj stávající teplomilné doubravy (*Quercion pubescenti-petrae*) v rámci celé JZ hrany hory. Doporučena je ochrana starých dubů, které tvoří výrazný pás na úpatí svahu a nesou stopy historického pařezového zmlazení.

Aktuální zásahy: Účelem je pozvolná náhrada modřínového porostu listnatými dřevinami a úplné odstranění akátového náletového porostu. Nová výsadba druhovou skladbou podpoří stávající teplomilnou doubravu (*Quercion pubescenti-petrae*).

Smíšené lesní porosty severních svahů Vidoule
Při severovýchodním okraji je dnes relativně stabilizovaná **acidofilní bučina** (*Luzulo-Fagion sylvaticae*), kterou lze výsadbami a podporou bukového zmlazení pozvolna rozšiřovat i do okolních porostů. Na bučinu ve svahovém úpadu navazuje pruh **jasano-olšového luhu** (*Alnion incanae*) a tvoří s ní přirozený celek. Luh začíná jako systém svahových prameništ a potůčků na sesuvném terénu a pokračuje k úpatí železničního náspu, kde studie počítá s rozvojem vodního prvku. Svahové mokřady jsou citlivé k zásahům, proto je upřednostněn spíše konzervativní přístup k této lokalitě.

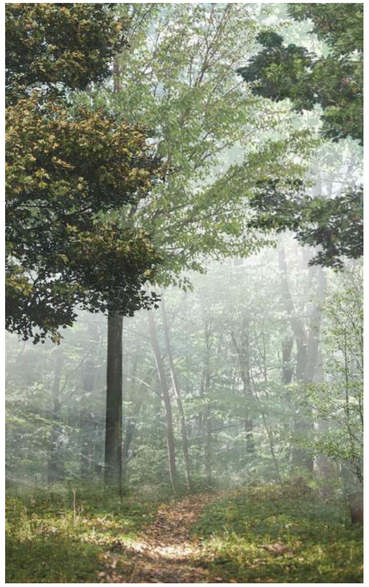

Středové oblasti jsou doporučeny k **rozvoji hájových porostů** v souladu se soubory lesních typů - habrová javořina, suchá habrová doubrava, javoro-buková doubrava, bohatá buková doubrava. Tento postup odpovídá i Plánu péče o přírodní památku Vidoule.

Aktuální zásahy: Studie navrhuje pozvolnou redukci lokálně nevhodných smrkových a modřínových porostů a akutnější redukci invazních porostů akátu. Druhová skladba náhradních porostů bude přizpůsobena potenciální přirozené vegetaci a rámcové směrnici péče o les.

Smíšené porosty pískovcového skalního zlomu
Porosty jsou problematické a nelze obecně konstatovat, zda je plošně zachovat nebo odstranit. Kořeny dřevin mohou mít na horniny jak stabilizační, tak destabilizační vliv. Borovice černá, která porostům dominuje, není v lokalitě původní a byla do oblasti uměle vysazena. V rámci plánu péče o PP Vidoule je navrženo postupné „odstraňování dřevin a jejich náletů ze skalních výchozů a jejich okolí" (plán péče o PP Vidoule, Václav Kohlík 2009). Západně od přírodní památky Vidoule, kde nejsou skalní odkryvy, je doporučeno porosty zachovat s ohledem na jejich stabilizační a půdo-ochranou funkci. Případně lze postupně upravovat porostní skladbu k cílovému stavu teplomilné doubravy (obdobné porosty jsou rozvinuty na severních svazích nedaleké Motolské kalvárie).

❷ Keřové porosty jih

Původní pastviny a luční porosty vlivem úpadku hospodaření postupně zarůstají neprostupnou směsí suchomilných i mezofilních keřů.

Dlouhodobý cíl: Cílem zásahů je druhová diverzifikaci porostů a alespoň částečný návrat stepních luk.

Aktuální zásahy: Studie navrhuje postupnou redukci souvislých neprostupných keřových porostů a vznik větších či menších remízků, které pomohou zachovat stávající populaci ptactva a umožní návrat původních stepních luk. Dále je doporučen návrat ovocných druhů a podpora lokálních sadových struktur.

❸ Keřové porosty náhorní plošiny

Jedná se o trávníky, křoviny a lesy rumištního rázu s často nepůvodními druhy. Převažují porosty ve středním stádiu sukcese s rozvinutým keřovým patrem, které pozvolna přerůstají stromy.

Dlouhodobý cíl: Cílem je vytvořit oddělené luční a pobytové plochy a zajistit prostupnost náhorní plošiny.

Aktuální zásahy: Studie doporučuje v porostech zachovat stávající stromy a biologicky či rekreačně hodnotnější keře. Do budoucna pak podporovat rozvoj druhů v souladu s potenciální přirozenou vegetací. Místy zde lze tolerovat výskyt nepůvodních druhů (šeřík, mirabelky aj.). Keřové patro je doporučeno držet skupinově formou remízků a podrostních struktur s ohledem na užitnou hodnotu ploch a prostupnost lokality. Redukcí keřového patra vznikne prostor pro rozvoj lučních trávníků a pobytových ploch.

❹ Louky

Konverze zemědělských polí na pobytové louky je jediný výrazný zásah do stávajícího prostoru hory, s ohledem na porostní struktury.

Dlouhodobý cíl: Dosavadní pole jsou navržena k přeměně na trvalé travní porosty. Budou to jak jedno-sečné až troj-sečné louky s vyšší trávou a bohatší druhovou skladbou, tak mnoho-sečné nízké trávníky s intenzivnějším režimem údržby, které jsou vhodnější pro aktivní rekreaci. Druhová skladba luk bude volena v souladu s okolními lučními porosty.

Louky jsou doplněny o lokální remízky a solitérní dřeviny, jejichž přesná struktura a rozmístění musí být voleny s ohledem na atraktivitu výhledů do okolí (pražské panorama) a s ohledem na rekreační funkci.

Plochy je doporučeno udržovat mozaikovou sečí pro vyšší druhovou diverzitu společenstva (zejména motýlů a dalšího hmyzu), případně pastvou ve vymezených lokalitách. V rámci prostoru je možné vyčlenit části území, pokud nastane zájem o vznik komunitních zahrad, sadů či jiných hospodářských záměrů veřejnosti (včelín atp.), a to v souladu s celkovou koncepcí prostoru.

❺ Stepní louky

Při západním cípu Vidoule se ve fragmentech dochovaly suché acidofilní trávníky (*Koelerio – phleion*). Jejich výskyt je veden v režimu ochrany v rámci významného krajinného prvku Step nad golfovým hřištěm. Tyto porosty jsou dnes na vyhrazených lokalitách dále rozšiřovány rámci péče o přírodní památku Vidoule.

Dlouhodobý cíl: Studie navrhuje na pobytově méně exponovaných částech jižních svahů rozvíjet suchomilné stepní louky. Cílem je stabilizace mozaiky trávníků a křovin a jejich doplnění o původní ovocné druhy.

Aktuální zásahy: Důležitá je v prvé řadě redukce keřového patra, která umožní postupný rozvoj stepních luk. Dále následuje výsadba ovocných dřevin v podobě menších sadů i solitérních stromů. V rámci údržby je doporučena pastva, případně mozaiková seč pro zvýšení druhové diverzity porostu.

Cesty
Situace

Cestní síť vychází ze stávajících směrů pohybu po Vidouli. Studie nově definuje dva hlavní okruhy a středovou cestu. Spodní okruh je přírodní a vede kolem úpatí svahu. Horní okruh je vyhlídkový a je veden po horní hraně svahu. Středová cesta prochází nejvíce člověkem poznamenanými částmi hory a spojuje vyhlídková místa od západu na východ. Tato tři tělesa jsou doplněna sítí stávajících vyšlapaných pěšin a nových štěrkotrávníkových cest. Nově navržené cesty reagují na upravenou organizaci prostoru. Samostatně je vedena bruslařská dráha na náhorní plošině. Posíleno je propojení přes Vidouli mezi čtvrtěmi Jinonice - Košíře a Nové Butovice - Cibulka.
Bezbariérový přístup na Vidouli je zajištěn několika cestami s nízkým sklonem stoupání. To se týká především dostupnosti náhorní plošiny. Spodní okruh s přilehlehlými plochami je přístupný bez terénních překážek.

VSTUP STÁVAJÍCÍ
VSTUP POTENCIÁLNÍ
VSTUP NAVRHOVANÝ
PŘÍSTUP S NÍZKÝM STOUPÁNÍM
CESTA - MLAT TMAVÝ
CESTA - ASFALT
CESTA - MLAT ŠEDÝ
CESTA - STÁVAJÍCÍ
CESTA - MLAT SVĚTLÝ
SINGLE TRACK TRASY
PĚŠINA
PROSTRANSTVÍ MLAT

Cesty
Profily cest

Cesty jsou navrženy pro uživatelský komfort, v rovnováze s divokým charakterem Vidoule.

Základním materiálem cest je mlat. Jeho barevnost se koncepčně váže na geologické podloží hory (spodní okruh – břidlice; horní okruh – pískovec) anebo historii místa, kterým prochází (středová cesta – beton).

Cestní síť je doplněna zpevněnými štěrkotrávníkovými pěšinami v hlavních směrech pohybu a vedlejšími vyšlapanými cestičkami.

❶ Horní okruh

Horní okruh tvoří mlatová cesta pro pěší/cyklo pohyb o šířce 3m. Mlat je probarvován do barvy podloží - pískovce. Cesta je opatřena krajnicemi ze štěrku pro nenásilné zapojení do okolní krajiny.

❷ Spodní okruh

Spodní okruh tvoří mlatová cesta pro pěší/cyklo pohyb o šířce 3m. Mlat je probarvován do barvy podloží - břidlice. Cesta je opatřena krajnicemi ze štěrku pro nenásilné zapojení do okolní krajiny.

❸ Středová cesta

Středová cesta je mlatová. Je navržena pro pěší/cyklo pohyb. Šířka cesty je 2m. Mlat je probarvován do stavebního materiálu podzemních objektů - betonu. Cesta mění krajnice dle charakteru úseků krajiny, kterými prochází.

❺ In-line trať

Sportovní dráhy jsou navrženy z recyklovaného asfaltu s žulovou krajnicí. Jejich šířka je 3m.

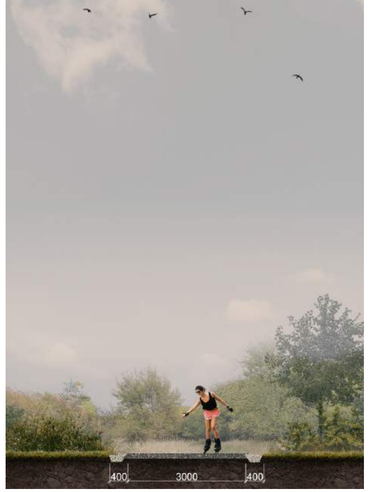

❺ Cesta severním lesem

Stávající asfaltová cesta podél severního úpatí hory je zachována. Návrh počítá s opravami míst se zhoršenou kvalitou povrchu recyklovaným asfaltem a se zpevněním krajnic. Žádoucí je asfaltový úsek prodloužit do čtvrti Košíře. Cesta dále navazuje na spodní mlatový okruh.

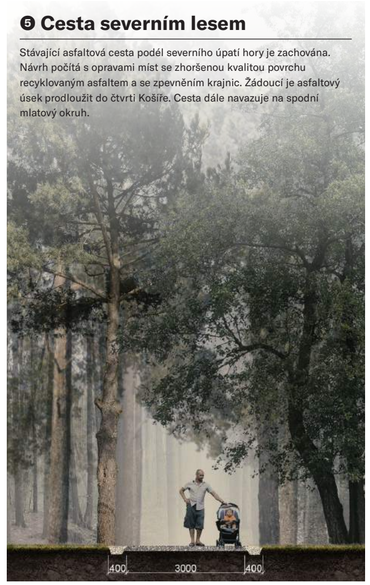

❺ Obslužné komunikace

Stávající komunikace spojuje stávající objekty na náhorní planině s Jinonicemi. Studie zachovává původní povrch - asfalt - pro dobrou nosnost a bezúdržbovost. Návrh počítá s opravami míst se zhoršenou kvalitou povrchu recyklovaným asfaltem a se zpevněním krajnic.

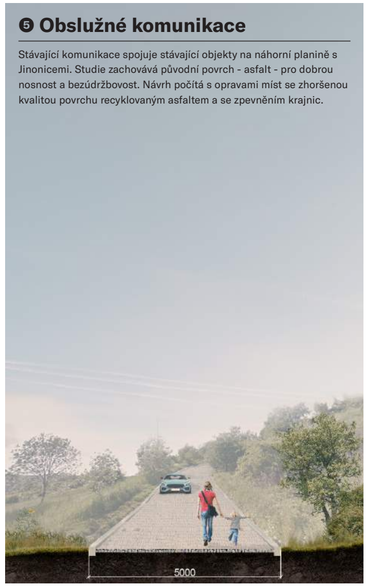

❶ ❺ In-line a pěší trasa

V prostorově zúžených podmínkách je in-line a pěší trasa svedená dohromady. Pěší mlatová cesta o šířce 2m je od sportovní dráhy šíře 3m oddělená páskem ze žulových kostek. Těleso cesty je opatřeno štěrkovými krajnicemi.

❹ Pěšiny

Vidoule je křižována sítí pěšin. Povrch pěšin odpovídá jejich významu. Pěšiny, kde se předpokládá větší intenzita pohybu jsou navrženy ze štěrkového trávníku. Pěšiny kde se předpokládá jen občasný pohyb jsou ponechány "na divoko" vyšlapané.

❶

Mlatové cesty

Barva pískovce

❷

Mlatové cesty

Barva břidlice

❸

Mlatové cesty

Barva betonu

❹

Štěrkotrávník

Zpevněné pěšiny

❺

Asfaltové cesty

Recyklovaný asfalt

Cesty
Spodní okruh

Spodní okruh probíhá při patě svahu hory Vidoule. Provází návštěvníka kolem všech přírodních krás hory – odhalené pískovcové skály, pařezové duby, vyvěrající podzemní prameny a zvláště chráněné území přírodních památek. Stává se tak naučnou stezkou přírody Vidoule. Zvláštní pozornost je věnována lokálním vodním zdrojům, které díky geologickému podloží vyvěrají na severní straně hory a dále se zapojují do systému potoka protékajícího parkem Cibulka.

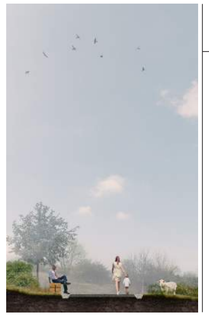

Profil na jihu

Profil zobrazuje charakter cesty vedoucí po jižních stráních.

Profil na severu

Profil znázorňuje hharakter cesty, která vede severním lesem.

Severní lesy

Stávající cesta vedoucí severními lesy je součástí spodního okruhu.

Rekultivace potoka

Potok vytéká z přírodních vodních zdrží a dále se napojuje do parku Cibulka. Vhodná je rekultivace koryta potoka a jeho bezprostředního okolí s vytvořením odpočinkových míst a lávek pro zlepšení prostupnosti území. Návrh dále počítá s posílením průtočnosti potoka napojením na systém vyvěrajících pramenů v severních lesích. Koncepčním využíváním lokálních zdrojů povrchové a podzemní vody dojde k plnému využití potenciálu stávajících vodních prvků.

Jezírko

Při úpatí skalního útesu je přirozená vodní zdrž napájená z vyvěrajících podzemních pramenů. V současném době dochází k sezónnímu vysychání jezírka. Návrh počítá s napájením vodní plochy vyvěrajícími prameny u severních skal.

Cyklistika

Spodní okruh částečně přejímá tranzitní cyklistickou a pěší dopravu územím bez zatížení vnitřního prstence parku.

Sady

Keřovité porosty budou doplněny o ovocné stromy.

Prameny

Vyvěrající voda u severního úpatí hory stéká po nepropustném břidlicovitém podloží. Některé z pramenů jsou zatrubněny, ostatní stékají po povrchu a vsakují se v území. Studie navrhuje lépe koncepčně hospodařit s místními zdroji vody a zapojit je do systému potoka navazujícího na park Cibulka. Navrhovaná je i obnova okolí jednotlivých pramenů jako místa zastavení v rámci spodního okruhu

Obnovení vodovodu

Historický vodovod dříve zásoboval Jinonický zámek. Po nedávné rekonstrukci byl napojen do Jinonického rybníka. V rámci revitalizace území je žádoucí přeměnit stavbu vodovodu s jeho nejbližší okolím, obdobně jako u Studánky za Dianou v blízkých Cibulkách. Nabízí se připomínka historie Jinonického zámku na spodním naučeném okruhu.

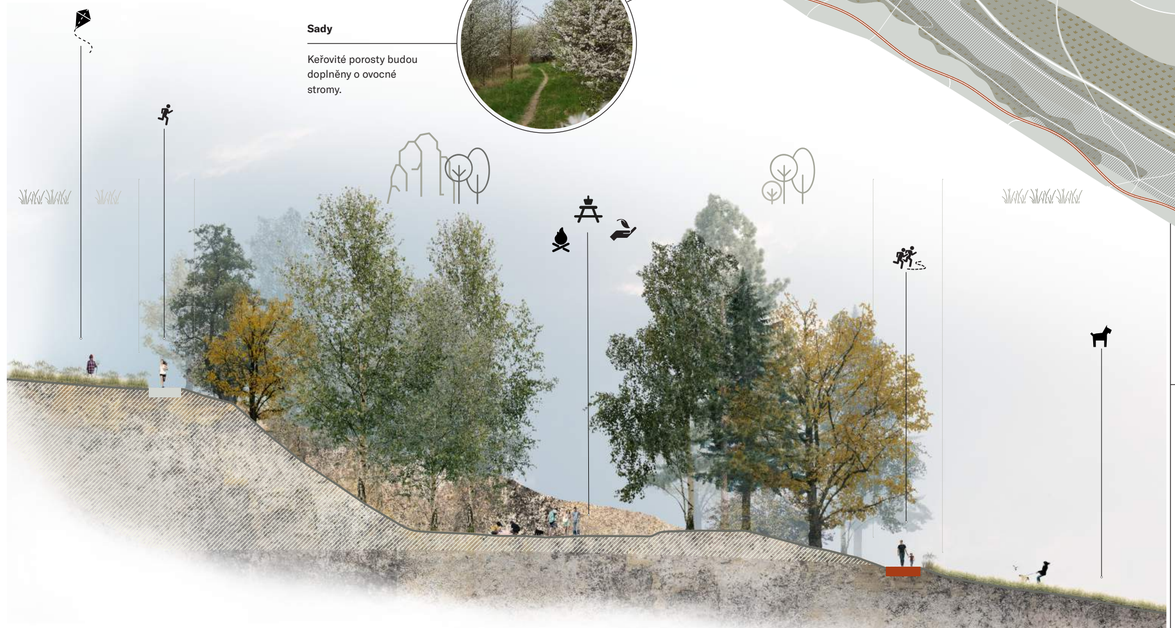

Řez okruhy

Řez ukazuje vztah mezi horním a spodním okruhem s přírodně hodnotným prstencem uprostřed.

Přírodní památka na Vidouli

Část přírodní památky Vidoule tvoří malebné zákoutí jižních strání.

Pískovcové skály

Odhalené stráně stolové hory lemují východní hranu Vidoule a odkazují na historickou těžbu kamene.

Cesty
Horní okruh

Okruh kopíruje horní hranu svahu stolové hory a definuje vnitřní aktivní plochu náhorní plošiny. Po svém obvodu nabízí nerušené výhledy na město, které může návštěvník přehlédnout téměř v 360°. Díky svému vizuálnímu propojení s městem se stává naučnou stezkou širších vztahů města Prahy.

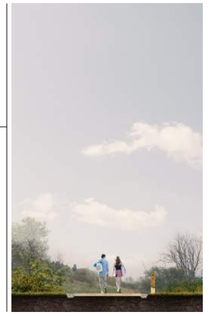

Profil na jihu

Profil navrženého charakteru cesty při jižní hraně hory.

Posezení s výhledem

Piknikové místo se nachází na západní hraně hory. Nabízí jedinečné výhledy v závětří borového lesa.

Armádní stavby

Průchod torzem armádní stavby nabízí rámované pohledy na Motol a specifické druhy posezení.

Profil na severu

Charakter cesty při severních svazích.

Údržba trávy

Využití ovcí jako jednoho z ekologických a ekonomických způsobů údržby travnatých ploch.

Severní lesy

Cesta lemuje hodnotné severní lesy na svahu Vidoule.

Vyhlídky na město

Studie podporuje vizuální propojení Vidoule s městem.

Řez PP na Vidouli

Řez ukazuje vztah mezi horním a spodním okruhem s přírodně hodnotným prstencem uprostřed.

Vyhlídkové molo

Vyhlídka na město se vznáší nad pískovcovými skalami Vidoule.

Výhledy na město

Jižní hrana horního okruhu nabízí kontinuální výhledy na čtvrtě Jinonice a Nové Butovice.

Spodní okruh

5 Vyhlídka

Vyhlídkové molo, vznášející se nad pískovcovými skalami, nabízí jedinečné výhledy na centrum města s Vltavou. Svým tvarem a materiálovým řešením kontrastuje se skalním masivem.

4 Staré duby

Jasně patrný liniový porost zmlazených dubů je navržen k ochraně. Na jihovýchodním úpatí hory je doporučena podpora teplomilných doubrav.

3 Skalní masiv

Charakteristické odhalené pískovcové stráně stolové hory odkazují na historickou těžbu kamene.

2 Mobiliář a infosystém

Mobiliář má jednoduchý přírodní design. Infosystém se tématicky váže k charakteru podloží Vidoule - spodní okruh leží na podloží z břidlice.

1 Spodní okruh

Spodní mlatová cesta tmavé (břidlicové) barvy tvoří naučnou stezku přírody Vidoule. Stává se tranzitním okruhem pro cyklisty a pěší mezi přilehlými čtvrtěmi. Díky tomu není zatížena středová část parku.

Horní okruh

Draci a kiting

Draci jsou jednou z mnoha aktivit na pobytových loukách. Díky rozlehlé ploše má východní louka ideální povětrnostní podmínky pro tyto aktivity.

Občerstvení

Objekt zázemí je navržen pro východní louku a přilehlý fotbal-golf. Přízemní objekt o výměře max. 200m² s panoramatickými pohledy na louku a město.

Výhledy na město

Výhledy při horní hraně stolové hory jsou nedílnou součástí Vidoule. Návštěvníkovi umožňují ukotvit Vidouli v kontextu Prahy.

Mobiliář a infosystém

Mobiliář má jednoduchý přírodní design. Infosystému se tématicky váže k charakteru podloží Vidoule - horní okruh se váže na podloží z pískovce..

Horní okruh

Mlatová cesta vinoucí se při horní hraně hory nabízí vyhlídky na město. Svou barvou se odkazuje na geologické podloží Vidoule – pískovec.

Pobytové louky

Louky tvoří relaxační plochu, sloužící návštěvníkům parku k aktivnímu či pasivnímu odpočinku. Údržba podléhá režimu více a méně sečených ploch s remízky a solitérními stromy. Na některých pobytových loukách může být omezen volný pohyb psů pro zvýšení uživatelské pohody.

Cesty **Středová cesta**

Cesta je páteří Vidoule, která kopíruje přirozený pohyb po stolové hoře – od výhledu k výhledu. Prochází člověkem nejvíce ovlivněnými částmi náhorní plošiny – areálem bunkrů a areálem dnešní hotelové školy. Míjí také pobytové louky, které vznikly na místě původních polí. Cesta utváří zajímavý obraz o historii tohoto jedinečného místa v Praze.

Profil u bunkrů

Profil zobrazuje charakter cesty procházející brownfieldem armádních bunkrů.

Infosystém

Design navazuje na charakter a materiál středové cesty.

Velitelský bunkr

Podzemní prostor armádního bunkru slouží jako občerstvení i jako zázemí pro přilehlé sportovní plochy.

Areál hotelové školy

Areál je ve studii zanesen ve stávajícím rozsahu. Studie počítá s prostupněním areálu a jeho lepší zapojení do okolí. Otevření areálu a nové funkčního využití je podmíněno vyřešením vlastnických vztahů týkajících se objektů. Samotné prostorové řešení areálu společně s konverzí objektů je doporučeno řešit v navazující studii. Možným využitím objektů může být technické zázemí parku, občerstvení se sociálním zázemím, prostory pro integraci lidí bez domova, klubovny či senior dům.

Západní vstup

Středová cesta je napojena na jeden z hlavních vstupů se sociálním zázemím a parkovištěm.

Armádní bunkry

Systém solitérních podzemních objektů protiletecké obrany navazuje na středovou cestu.

Občerstvení

Objekt tvoří zázemí pro východní pobytové louky a přilehlý fotbal-golf. Přízemní objekt o max. výměře 200m² s panoramatickými výhledy.

Schodiště

Schodiště spojuje Waltrovku s Vidoulí přes příkrý sráz východní hrany hory.

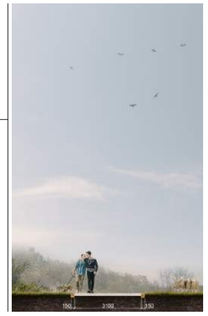

Profil ve středové louce

Charakter cesty procházející středovou pobytovou loukou.

Rozhledna

Využívá pozůstatek modelace armádních objektů. Výškou rozhledny sahá nad vrcholky stromů a nabízí 360° výhled na okolí Vidoule.

Areál PVK

Areál Pražských vodovodů a kanalizací je nutné zachovat ve stávajícím rozsahu. Do budoucna je žádoucí usilovat o zmenšení areálu a zvýšení prostupnosti území.

Městské byty

V zástavbě Vidoule se nachází i dva bytové domy s městskými byty. V rámci transformace areálu je možné uvažovat o doplnění dalšího bytového objektu například pro inkluzi lidí bez domova starajících se o park.

Pobytové louky

Středová cesta vede napříč pobytovými loukami.

Louky, remízky a solitéry

Louky jsou doplněny o hmoty stromů pro lepší uživatelské vlastnosti prostoru.

Keřové porosty náhorní plošiny

Typické keřovité porosty převážně na náhorní plošině.

Středová cesta

Dětské hřiště

Dětské hřiště je inspirováno vojenskou tématikou protiletecké obrany. Plně využívá daných terénních modelací a do krajiny se zapojuje použitím přírodních prvků. Cílem je poskytnout dětem prostor v přírodě pro hru, zkoumání a objevování a podpořit jejich zájem o divokou přírodu.

Infosystém

Infosystém odkazuje svým betonovým podstavcem na historii místa a jeho využití.

Mobiliář

Lavičky jsou tvořeny z hranolů masivního povrchově neupraveného dřeva. Podtrhují tak přírodní charakter Vidoule a spolu s infosystémem vytváří ucelenou vizuální identitu přírodního parku Vidoule.

Pobytové louky

Nesečené a sečené pobytové louky slouží pro piknik, odpočinek i jako přírodní hřiště.

Středová cesta

Spojuje důležitá místa území: rozhlednu s armádními objekty, přeměněnými poli a východní loukou. Utváří zajímavý obraz o historii tohoto jedinečného místa v Praze.

Brownfiled bunkrů

Částečně urbanizované území armádních bunkrů je využito pro umístění zázemí. Armáda na hoře zanechala tři specifické terénní modelace. Jedna se stává součástí dětského hřiště. Druhou pohltí rozhledna. Třetí je začleněna do pumptrackové dráhy.

Cesty
Infosystém

Infosystém tvoří informační totemy a směrové patníky. Navržen je s důrazem na splynutí s divokým přírodním charakterem parku.

Základ totemu i patníku je tvořen z pískovce, břidlice nebo betonu. Konceptuálně se váže na geologické podloží Vidoule a podporuje charakter horního a spodního okruhu či středové cesty. I nasazení jednotlivých vrstev patníku čerpá ze geologické charakteristiky místa.

Tělo prvku tvoří masivní dřevěné hranoly spojené ocelovými trny.

❶ Směrový patník středová cesta

❷ Směrový patník horní okruh

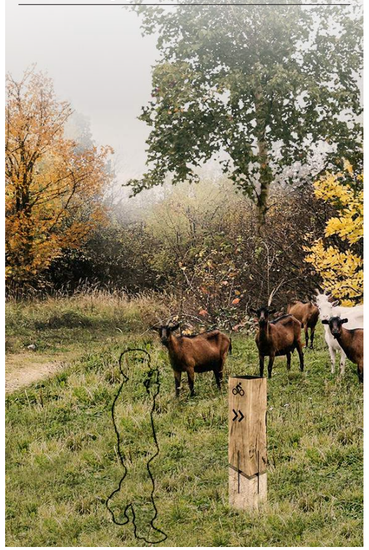

❸ Směrový patník spodní okruh

❶ Info totem středová cesta

❷ Info totem horní okruh

❸ Info totem spodní okruh

Tělo prvku

Masivní hranoly s hrubě opracovaným povrchem podtrhují přírodní charakter Vidoule.

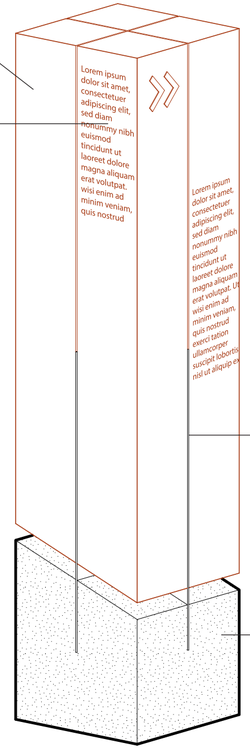

Informace

Plechový piktogram zobrazuje aktivitu, upozorňuje na významný bod na cestě, nebo určuje směr. Textové tabule s gravírovaným textem pak blíže popisují místo.

Konstrukce

Dřevěné hranoly jsou spojené ocelovými trny na sraz s odsazenou spárou.

Základ

Je tvořen z pískovce či břidlice v závislosti na geologickém podloží, na kterém se nachází. Na středové cestě podél armádních bunkrů je základ z betonu.

❶

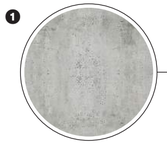

❶ Beton

urbanizovaná místa Vidoule

❷

❷ Pískovec

svrchní podloží hory

❸

❸ Břidlice

spodní vrstva geologického podloží

Cesty
Mobiliář

Design vychází z jednoduchosti a opravdovosti Vidoule. Tvar mobiliáře a zvolený materiál jsou prosté až surové, bez komplikovaných detailů. Spolu s infosystémem utváří harmonický celek, doplňující přírodní hodnoty Vidoule.

Lavička bez opěradla

Lavička oboustranná

Lavička s opěradlem

Lampa

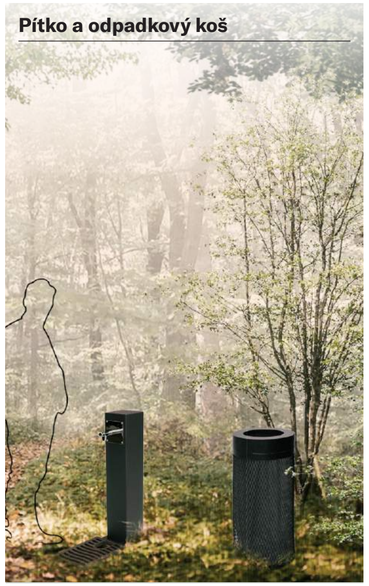

Pítko a odpadkový koš

Stojan na kola

Materiál

Masivní dřevo s hrubou povrchovou úpravou podporuje divoký charakter Vidoule.

Detail

Boční strana s přiznanou spárou demonstruje jednoduchost designu a surovou účelnost detailu.

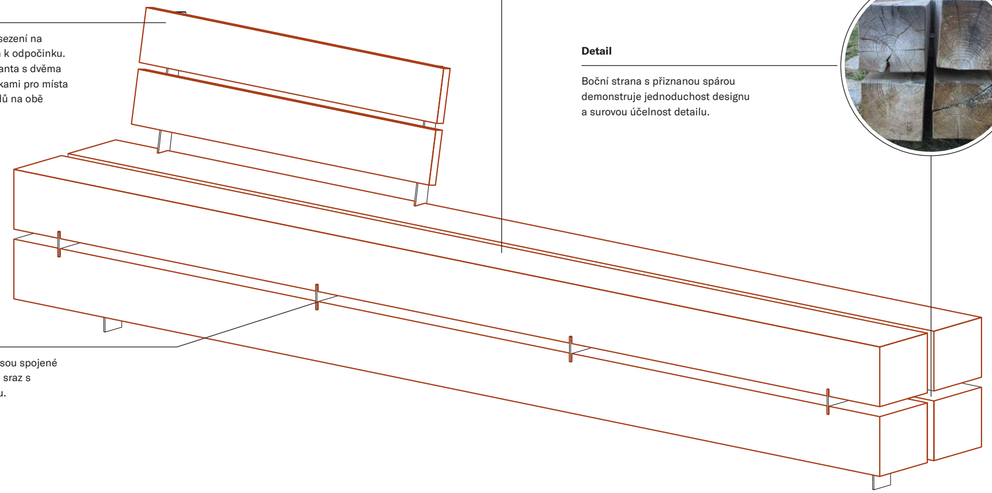

Opěrka

Nabízí pohodlné sezení na místech určených k odpočinku. Navržena je i varianta s dvěma protilehlými opěrkami pro místa s možností výhledů na obě strany.

Konstrukce

Dřevěné hranoly jsou spojené ocelovými trny na sraz s odsazenou spárou.

Cesty
Umístění mobiliáře

Kapitola upřesňuje rozmístění mobiliáře a osvětlení cest. Navržený mobiliář je primárně rozmístěn podél základních okruhů a středové cesty. Mimo tyto cesty jsou umístěny tzv. "site specific" lavičky, místa zastavení nebo alternativní možnosti spočinutí. Tento druh mobiliáře reaguje na lokální podmínky a hodnoty místa. Finální podoba musí být podrobena podrobnějším průzkumům vybraných lokalit a bude předmětem navazujících stupňů dokumentace.

Horní okruh

Mobiliář je rozmístěn po cca 250m v závislosti na charakteru prostoru, kterým prochází.

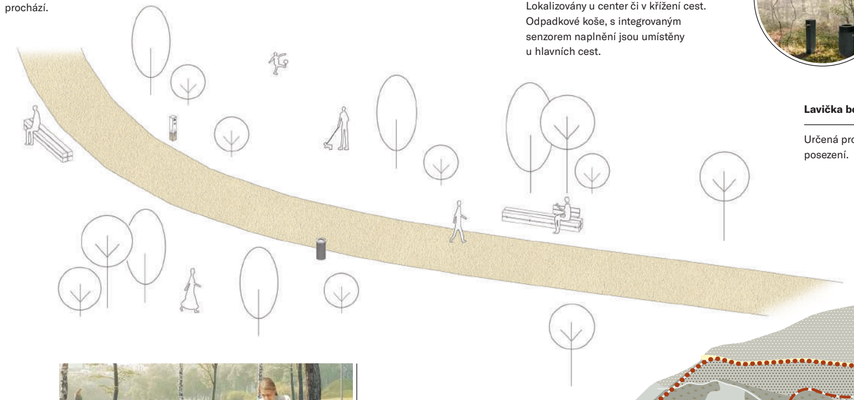

Pitná voda a pořádek

Lokalizovány u center či v křížení cest. Odpadkové koše, s integrovaným senzorem naplnění jsou umístěny u hlavních cest.

Lavička bez opěradla

Určená pro příležitostné posezení.

Specifické sezení

Nabízí alternativní možnosti sezení a odpočinku vázané na lokální specifika.

Usazení lavičky

Lavička je pevně spojena se zemí betonovým základem s ocelovými trny a opatřena zpevněnou štěrkovou plochou.

Osvětlení

Je navrženo při hlavních tranzitních směrech. Příčná cesta z Jinonic do Cibulek a severní cesta z Nových Butovic do Košíř. Intenzita rozmístění je přibližně po 30m. Navrženy jsou lampy s integrovanou pohybovou senzorikou pro eliminaci světelného smogu.

Stojany na kola

Stojany jsou umístěny u hlavních vstupů do území, u míst významného zastavení a u restauračních zařízení.

Lavičky oboustranné

Objevuje se na prostranstvích kde je možný výhled do více stran.

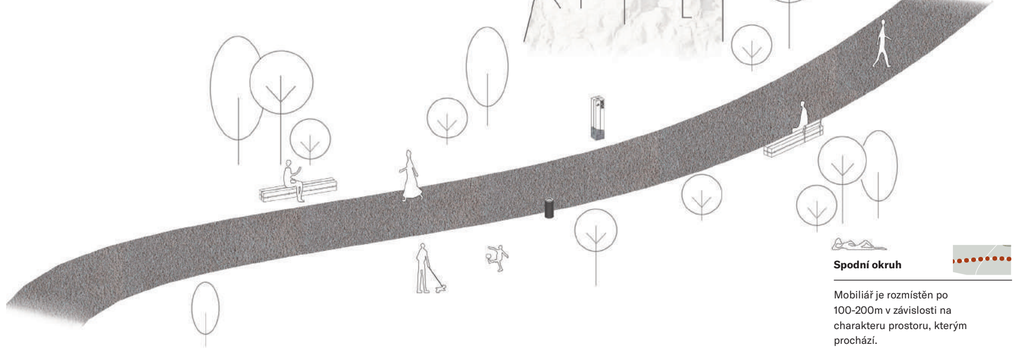

Středová cesta

Mobiliář je rozmístěn po 200-250m v závislosti na charakteru prostoru, kterým prochází.

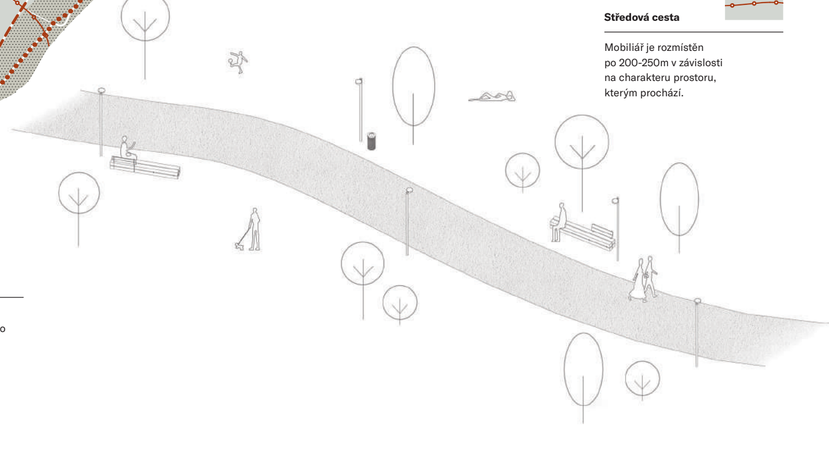

Spodní okruh

Mobiliář je rozmístěn po 100-200m v závislosti na charakteru prostoru, kterým prochází.

Lavičky s opěradlem

Jsou umístěny na místech s výhledy na město nebo do krajiny.

Aktivity
Situace

Vhodné začlenění aktivit do prostoru Vidoule je stěžejním pilířem návrhu. Studie volí dva základní principy rozmístění jednotlivých aktivit s ohledem na nezbytné zázemí.

První princip v maximální možné míře zachovává stávající možnosti sportování v divoké přírodě. Návrh proto nevymezuje jednotlivé plochy k určitému využití, ale definuje např. pobytové louky jako prostory pro aktivní i pasivní odpočinek. Samotné aktivity záleží na uživatelích. Přírodní hřiště si může návštěvník vytyčit sám čímž se hřiště stává aktivitou. Obraz aktivit na Vidouli se organicky proměňuje stejně jako její divoká příroda.

PŘÍRODNÍ HŘIŠTĚ
PIKNIKOVÉ LOUKY
IN-LINE DRÁHA
FOTBALGOLF
PUMPTRACK
DISKGOLF TRAŤ
HŘIŠTĚ BUNKRY
WORKOUT HŘIŠTĚ
AGILITY HŘIŠTĚ
SINGLETRACK TRASY

Přírodní hřiště
Plochy přírodních hřišť jsou rozmístěny tak, aby byly v dostatečné blízkosti zázemí. Jsou obklopeny stromy, které poskytují stín a závětří. Koncepce nedefinuje dílčí prostory pro jednotlivé aktivity. Naopak nechává na uživatelích, aby si sami vyznačili hřiště na svém oblíbeném místě, například jednoduše dřevěnými kolíky nebo batohy.

Dětská hřiště a hrací prvky
Tematika velkého dětského hřiště je inspirována bunkry protiletecké obrany a do děje zapojuje stávající terénní modelace. Mimo vyhrazenou hrací plochu jsou po Vidouli rozmístěny jednotlivé přírodní hrací prvky (kmeny, špalíky, houpačky atd.), které mají v dětech mají probudit touhu zkoumat a objevovat krásy přírody.

Piknik a přírodní ohniště
Všechny pobytové louky lze využít k pořádání pikniků. Speciálně určeným místem je hrana jižního svahu s výhledy na město. Dále návrh počítá s přírodními ohništi v nerušených lokalitách.

Pobytové louky
Kultivací polních, lučních a travnatých porostů vznikly plochy sloužící všem věkovým skupinám k odpočinku, sportu a hrám.

Cyklistika
Území Vidoule je dnes hojně využíváno pro rychlé cyklistické spojení mezi obytnými čtvrtěmi. Pro tento účel slouží spodní okruh. Rekreační cyklisté mají možnost projíždět celou Vidouli na sdílených stezkách s chodci a běžci. Vidoule skýtá možnosti i pro vytvoření pumptracku a singltracku. Účelem těchto stezek je usměrnění pohybu terénem, aby nedocházelo ke vzniku nových stezek a poškozování divoké přírody.

Draci a kiting
Svou ideální polohou a rozlohou poskytuje Vidoule velmi vhodné termické podmínky. Velké travnaté a luční plochy zaručují dostatek manipulačního prostoru pro více příznivců tohoto sportu najednou.

Zvířata v přírodě
Pastva na Vidouli není žádnou novinkou! V historii se travní porosty udržovaly pastvou, případně sečí, a ani Vidoule nebyla výjimkou. Spásání je navíc ideálním a nejméně invazivním řešením údržby zeleně. Pastva podporuje druhovou pestrost rostlin. Druhová pestrost rostlin pak podporuje druhovou pestrost živočichů.

Běh
Běh na Vidouli patří už dnes k nejčastěji vyhledávaným aktivitám. Nevyžaduje téměř žádnou úpravu povrchu ani změny terénu. Navrhované mlatové povrchy jen rozšiřují paletu stávajících tratí. Povrch je navíc ideální pro měkký došlap.

In-line bruslení
Bruslařům je na Vidouli věnována samostatná dráha s recyklovaným asfaltovým povrchem. Cílem návrhu je zamezit střetu bruslařů s chodci pouze v místech významných křížení cest a center jsou trasy sdružené.

Psi a psí hřiště
Psi jsou nedílnou součástí aktivit na Vidouli. Je možné je venčit na volno. Jen v místech pobytových luk je volný pohyb psů omezen. Psí hřiště je prostor výhradně určen cvičení a sportování psů.

Cvičení v přírodě
Venkovní workoutové hřiště a jeho posilovací prvky jsou zamýšlené jako čistě přírodní. Prvky jsou volně rozmístěny, s minimálním zásahem do okolí. Předpokládá se také využití rovných travnatých ploch obklopených stromy, pro cvičení skupinových kurzů (jóga, tai chi a jiné).

0 50 150 250 500

Aktivity **Sporty**

Druhý princip rozmístění aktivit na Vidouli bere v potaz náročnost zázemí, které je pro umístění nezbytné. I v tomto případě jsou zohledněny stávající přírodní hodnoty lokality a přirozený potenciál místa. Studie také v plné míře respektuje omezení plynoucí z přírodní památky Vidoule.

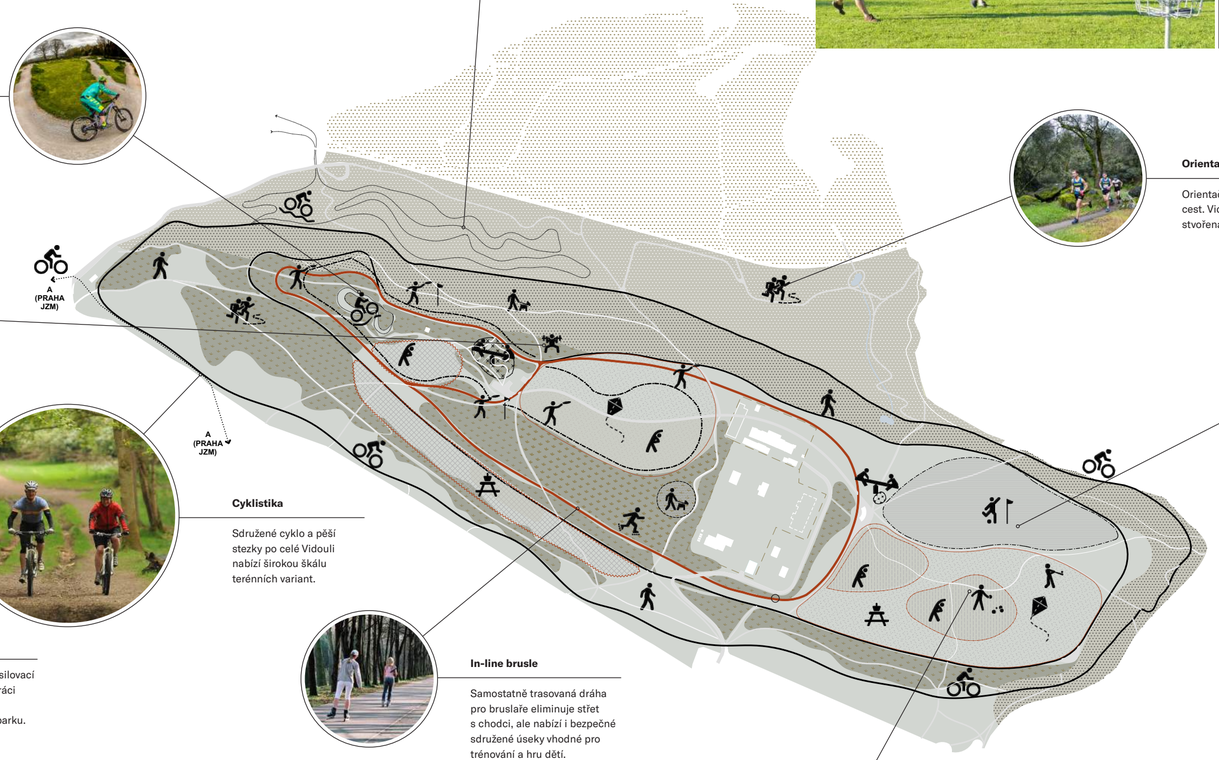

Běžkování

Běžkování na Vidouli je vítanou zimní aktivitou. Podmíněno je aktuálním množstvím přírodního sněhu. Umělou stopu je vhodné vytvořit na samostatné in-linové dráze, kde nehrozí poničení stopy chodci. Mimo tuto trasu je možné běžkovat po celém parku s možným napojení tras na přilehlý park Cibulka.

Singletrack

Navržená trasa singletracku navazuje na stávající nadivoko vzniklé cyklistické pěšiny. Reguluje místa střetů s ostatními návštěvníky a omezuje divoký průjezd krajinou a tím její devalvaci. Vhodné propojení s již existujícími trasami např. parku Cibulka a Hliník (za ulicí Bucharova) dá vzniknout většímu celku s různými charaktery jízdy.

Discgolf a friesbee

Discgolfová trať je navržena se dvěma okruhy rozdílných úrovní s výchozím a konečným bodem v blízkosti velitelského bunkru. Trať se skládá z malého okruhu o 8 koších a náročnější 18ti košové dráze procházející brownfieldem bunkrů. Vhodné je zřídit sportovní zázemí v podzemních prostorech hlavního bunkru. Studie dále ukládá důraz na estetické řešení košů, které nesmí narušit cílový přírodní charakter parku.

Pumptrack

Částečně využívá stávajících terénních modelací v brownfieldu armádních bunkrů.

Orientační běh

Orientační běh nezná hranic ani cest. Vidoule je pro tuto aktivitu jako stvořená.

Workoutové hřiště

V blízkosti velitelského bunkru je navrženo workoutové hřiště pro intenzivní cvičení. Důraz je kladen na jeho přírodní charakter a nerušící zapojení do okolí.

Fotbal-golf

Rodinná aktivita pracující se stávajícím terénem, který překážkami dotváří v souladu s charakterem lokality.

Cyklistika

Sdružené cyklo a pěší stezky po celé Vidouli nabízí širokou škálu terénních variant.

Posilování v přírodě

Jednotlivé přírodní posilovací stroje postavené na práci s vlastní vahou jsou rozmístěny po celém parku.

In-line brusle

Samostatně trasovaná dráha pro bruslaře eliminuje střet s chodci, ale nabízí i bezpečné sdružené úseky vhodné pro trénování a hru dětí.

Nordic walking

Oblíbená aktivita na Vidouli využívá stávající i nově navržené trasy.

Dětská hřiště

Větší hřiště jsou umístěna v blízkosti objektů zázemí. Každé z nich přebírá jinou tématiku, například vzdušné obrany v oblasti brownfieldu bunkrů. Charakter hřišť by neměl rušit okolní přírodu jak materiálovým tak dispozičním řešením.

Přírodní hřiště

Konečná podoba hřiště je ponechána na uživatelích. Realizace hřiště se tak stává aktivitou.

Draci a kiting

Pouštění draků je umožněno na rozlehlých prostranstvích východní a středové louky.

Cvičení v přírodě

Možnosti outdoorových skupinových hodin (jóga, tai chi, bojová umění), jsou nepřeberné.

Východní louka

Remízky

Remízky a solitérní stromy rozdělují velké plochy luk. Poskytují stín i úkryt pro zvířata.

Občerstvení

Objekt zázemí pro východní louku a přilehlý fotbal-golf. Přízemní objekt o výměře max. 200m² s panoramatickými pohledy na louku a město.

Pískovcové skály

Typické východní srázy tabulové hory jsou součástí zvláště chráněného území - přírodní památky Vidoule.

Horní okruh

Okruh lemující horní hranu stolové hory je zaměřený na výhledy na město.

In-line dráha

Bruslařská dráha se na východě stáčí podél objektu se zázemím.

Propojení Jinonice-Košíře

Hlavní propojka mezi čtvrtěmi Košíře a Jinonice vede kolem objektu se zázemím.

Pobytové louky

Louky a trávníky s různým režimem údržby jsou určeny pro aktivní i pasivní odpočinek.

Východní louka **Situace**

Je koncipovaná jako velká otevřená plocha s různým režimem sečených a nesečených luk. Louky jsou mozaikovitě členěny remízky a solitérními stromy. Plocha nabízí rozličné aktivní i pasivní využití. Velké otevřené prostranství je vhodné pro pouštění draků anebo kiting. Díky panoramatickým výhledům na město je místo ideální pro piknik.

Územím prochází středová cesta, na kterou jsou navázány menší vysekávané pěšiny.

Louka je obsloužena restauračním objektem se zázemím pro přilehlou plochu fotbal-golfu.

Restaurace

Slouží jako zázemí východní louky a přilehlého fotbal-golfu. Přízemní objekt max. 200m².

Fotbal-golf

Je přírodní hřiště doplněné o přírodě blízké překážky.

Přírodní hřiště

Představuje možnost vytyčit si vlastní hřiště kdekoliv na pobytových loukách.

Draci a kiting

Využívají otevřené plochy s příznivými termickými podmínkami.

Sečené louky

Jsou části komponované krajiny s intenzivním režimem kosení trávy pro komfortní pobyt.

Louky

Jsou jedno až troj sečné louky. Jejich hlavním významem je estetická hodnota a větší druhová pestrost.

Piknik

Pobytové louky jsou ideálním místem pro odpočinek a piknik.

Cvičení v přírodě

Rozlehlá plocha východní louky je jako stvořená pro skupinové cvičení.

Piknik

Pikniková louka orientovaná na jih umožňuje nerušené výhledy na Dívčí hrady.

Vyhlídkové molo

Je nenásilně opřeno o horní hranu útesu, aby přiblížilo impozantní panorama města.

Východní louka **Stavba**

Objekt nad východní loukou skýtá neuvěřitelné možnosti výhledů, proto je vhodný pro odpočinek v baru nebo kavárně. Zázemí pro sportovní aktivity, včetně klubovny, sprch a půjčovny náčiní je jeho nedílnou součástí.

Panorama

Z objektu jsou skvělé výhledy na přilehlou louku i panorama města.

Občerstvení

Možnost umístění občerstvení/kavárny s venkovním posezením. (max. 200m² podlahové plochy). Součástí je zázemí pro klubovnu.

In-line stezka

Dráha pro bruslaře lemuje objekt a umožňuje přístup do objektu.

Maskáčová síť

Plášť rozhledny odkazuje na vojenskou tematiku a centrum protiletecké obrany, které na Vidouli bývalo.

Terénní modelace

Hmota rozhledny vyrůstá vzhůru z umělé terénní modelace, která byla součástí obranného systému.

Vstup

Hlavní vstup do rozhledny se inspiruje systémem podzemních staveb v brownfieldu bunkrů.

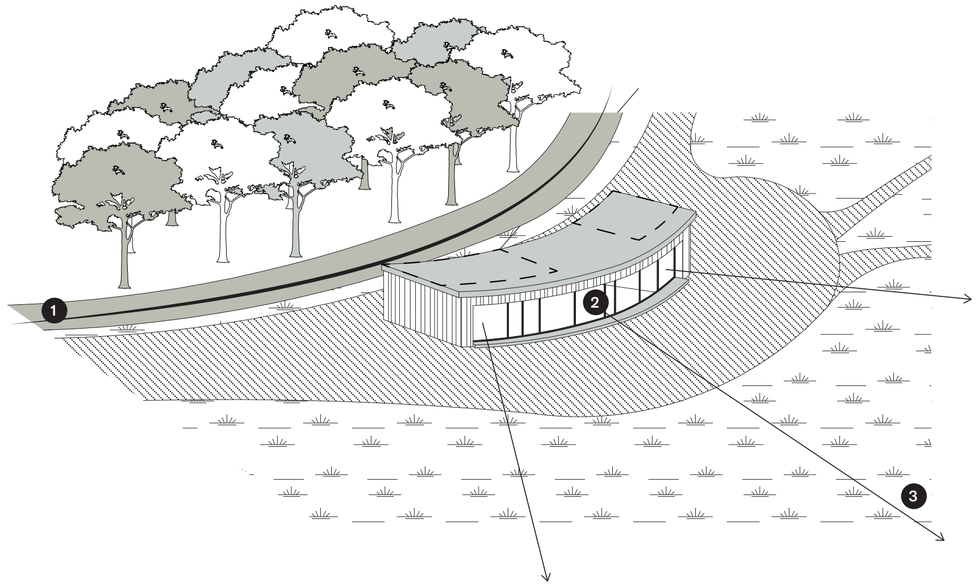

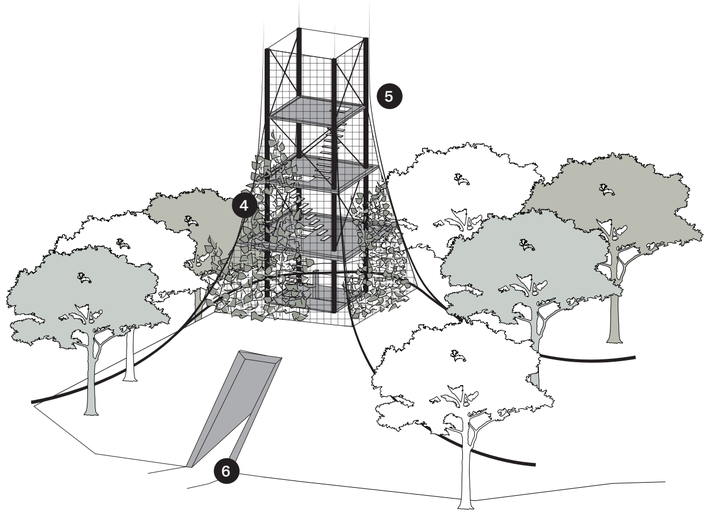

Brownfield bunkrů **Stavby**

Bývalý vojenský areál nezůstává ladem. Návrh využívá původního bunkru a umělých modelací terénu jako výchozích témat pro vytvoření meeting pointu s kavárnou, amfiteátrem a nedalekou rozhlednou.

Podzemní prostory

Nabízí možnost využití pro spolkovou nebo klubovou činnost, případně malé kulturní akce.

Přírodní amfiteátr

Místo zastavení a odpočinku v areálu armádních bunkrů, s možným využitím pro menší kulturní akce.

Občerstvení

Podzemní prostory poskytují možnost umístění občerstvení/ kavárny s venkovním posezením.

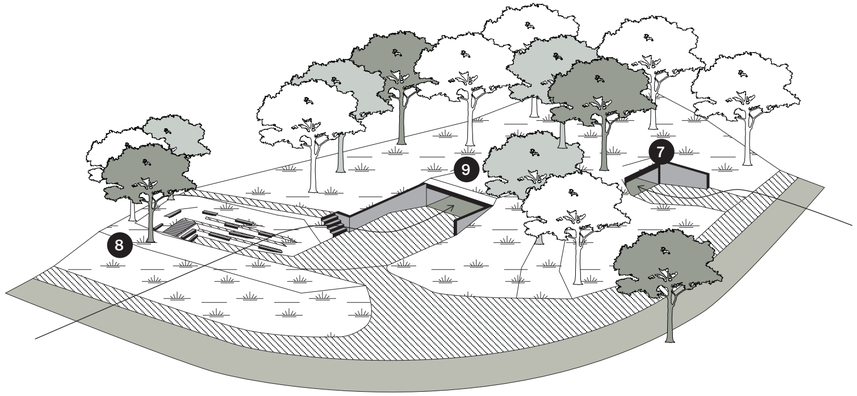

Brownfield bunkrů **Situace**

Areál objektů bývalé protiletecké obrany je místo nejvíce poznamenané člověkem. Návrh zachovává charakter území pro jeho nenahraditelný genius loci. Dále návrh pracuje s terénními modelacemi, které se dochovali z dob, kdy na hoře sídlila armáda. Do soustavy kopečků a muld umísťuje dětské hřiště, rozhlednu nebo přírodní amfiteátr.

V území se nachází komplex podzemních bunkrů a chodeb. Návrh počítá s vyčištěním a zpřístupněním všech těchto prostor. Rozsáhlejší konverzí by měl projít největší podzemní objekt - tzv. velitelský bunkr, který se nachází v těžišti pobytových luk. Zde se nabízí přeměna na zázemí s občerstvením, prostory pro spolkovou a komunitní činnost, nebo pořádání menších kulturních akcí jako jsou výstavy či koncerty.

1

Velitelský bunkr

Konverze armádního bunkru na zázemí s občerstvením, s možností spolkové činnosti a kulturních akcí.

2

Amfiteátr

Lokalita využívá stávající terénní modelace a přírodního charakteru místa, pro pořádání menších kulturních open-air akcí.

3

Rozhledna

Je situována na místě stávajíc terénní modelace. Pro nerušený výhled po okolí dosahuje těsně nad koruny stromů.

4

Dětské hřiště

Lokalita plně využívá stávající terénní modelace pro řádění dětí. Hřiště nese tematiku armádních bunkrů.

5

Pumptrack

Využívá armádních terénních modelací a rozšiřuje paletu vyžití pro cyklisty.

6

In-line

Samostatná bruslařská dráha minimalizuje střet s chodcem.

7

Armádní stavby

Průchod torzem armádní stavby nabízí rámované pohledy na Motol a okolí. Místo je oživeno specifickým mobiliářem.

8

Remízky

Integrace solitérních stromů a remízků do prostor pobytových luk pro uživatelskou pohodu.

9

Sečené a nesečené louky

Režim sečených a nesečených luk pro maximální škálu využití prostoru.

9

Piknik

Piknikové místo v závětří severního borového lesa nabízí výhledy na čtvrť Nové Butovice.

Brownfield bunkrů

Rozhledna

dosahuje těsně nad koruny stromů a nabízí tak nerušený panoramatický výhled na okolní město.

Dětské hřiště

Dětské hřiště je inspirováno vojenskou tématikou protiletecké obrany. Plně využívá daných terénních modelací a do krajiny se zapojuje použitím přírodních prvků. Cílem je poskytnout dětem prostor v přírodě pro hru, zkoumání a objevování a podpořit jejich zájem o divokou přírodu.

Amfiteátr

Přírodní amfiteátr využívá stávajících terénních modelací. Slouží jako místo odpočinku a pro menší kulturní akce.

Velitelský bunkr

Konverze největšího podzemního prostoru protiletecké obrany na zázemí s občerstvením, klubovou a spolkovou činností a menšími kulturními akcemi. Součástí areálu je i přírodní amfiteátr ve stávající terénní modelaci.

In-line dráha

Samostatná stezka pro bruslaře navázaná na zázemí v přeměněném armádním bunkru.

Středová cesta

Páteř Vidoule vedoucí "od výhledu k výhledu" svou barevností reaguje na území, kterým prochází – brownfield armádních bunkrů. Zbarvená je do šeda jako beton – hlavní stavební materiál podzemních objektů.

Pobytová louka

Sečené a nesečené louky pro aktivní i pasivní odpočinek, pikniky i grilování, s možností vytyčit si vlastní přírodní hřiště a se zázemím ve velitelském bunkru.

powerd by

reaktor

Park Vidoule

#nezmenena #park #Vidoule #prirodnipark
#conaVidouli #jaksenezmeni

web: vidoule.praha5.cz
app: Praha5 v mobilu